

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku

15-264 Białystok, ul. Ciołkowskiego 2/3

tel. 85 742-53-78 fax 85 742-21-04

e-mail: sekretariat@wios.bialystok.pl

INFORMACJA

Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatu miasta Białystok

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Białymstoku**

15-264 Białystok, ul. Ciołkowskiego 2/3
tel. 85 742-53-78, fax 85 742-21-04
NIP 966-05-90-188

WSTĘP	4
PODSTAWOWE INFORMACJE O POWIECIE	4
DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO–KONTROLNA I BADAWCZA	5
POWIETRZE	6
PRESJE – EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA	6
STAN – OCENA JAKOŚCI POWIETRZA	7
PRZECIWDZIAŁANIA – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA	8
STAN CZYSTOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH	11
PRESJE – ŹRÓDŁA ZANIECZYSZCZEŃ WÓD	11
STAN – OCENA JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH	12
PRZECIWDZIAŁANIA – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA	14
WODY PODZIEMNE	19
PRESJE	19
STAN - OCENA JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH	19
GOSPODARKA ODPADAMI	20
PRESJE	20
STAN	22
PRZECIWDZIAŁANIA – KONTROLE SKŁADOWISK I ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH.....	23
HAŁAS KOMUNIKACYJNY I PRZEMYSŁOWY	31
PRESJE – ŹRÓDŁA HAŁASU.....	31
STAN – POMIARY HAŁASU.....	31
PRZECIWDZIAŁANIA	32
PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	35
PRESJE – ŹRÓDŁA PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO	35
STAN – POMIARY MONITORINGOWE	36
OCHRONA ŚRODOWISKA PRZED AWARIAMI	37
NIEBEZPIECZNE SUBSTANCJE CHEMICZNE W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH	37
TRANSPORT	39
ZDARZENIA AWARYJNE	39

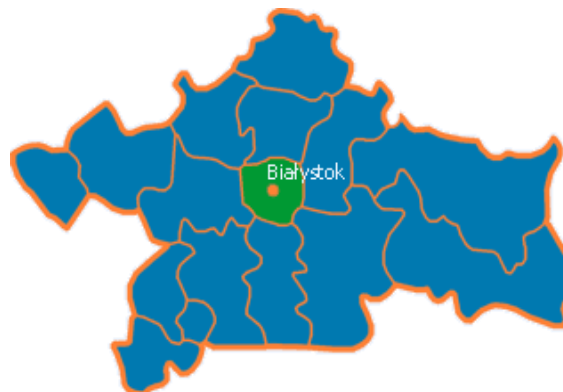
WSTĘP

PODSTAWOWE INFORMACJE O POWIECIE

Położenie

Powiat grodzki Białystok jest położony na Nizinie Podlaskiej, w makroregionie Wysoczyzny Białostockiej, nad rzeką Białą - lewym dopływem Supraśli, w centrum Województwa Podlaskiego.

Białystok jest stolicą województwa. Z przyległymi gminami tworzy aglomerację białostocką. Pełni funkcję administracyjnego, gospodarczego, naukowego i kulturalnego centrum regionu.

Struktura administracyjna i ludność

Białystok jest zamieszkiwany przez ponad 296 628 osób (GUS 2016) Wśród miast wojewódzkich Polski, jest 2. pod względem gęstości zaludnienia (2904 osób/km²), 11. pod względem ludności i 14. pod względem powierzchni (102 km²). Miasto z przyległymi gminami tworzy Aglomerację Białostocką.

Gospodarka

W Białymstoku pod koniec 2016 roku zarejestrowanych było 34,8 tys. podmiotów gospodarczych, z czego 33,9 tys. należało do sektora prywatnego. Wyniki badania popytu na pracę w województwie podlaskim za IV kwartał 2016 r. były reprezentatywne dla 15,1 tys. podmiotów zatrudniających co najmniej 1 osobę, z czego większość (60,7%) stanowiły jednostki małe. W omawianej zbiorowości 84,4% jednostek funkcjonowało w sektorze prywatnym, a 15,6% – w sektorze publicznym. Największy udział (33,4%) miały podmioty prowadzące działalność w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych, które w analizowanym okresie należały w większości do sektora prywatnego. Stosunkowo liczne grupy tworzyły również podmioty skupione w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 12,3%, edukacja – 9,7% oraz budownictwo – 8,9%. W końcu grudnia 2016 r. liczba pracujących w jednostkach zatrudniających 1 osobę lub więcej wyniosła 261,8 tys. osób i była o 7,9% wyższa w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku. W podmiotach sektora prywatnego pracowało 175,8 tys. osób, tj. o 11,6% więcej niż przed rokiem, natomiast w sektorze publicznym – 86,0 tys. osób, tj. o 1,1% więcej niż rok wcześniej. W omawianym okresie największy odsetek pracujących skupiały jednostki prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego – 27,9%, handlu; naprawy pojazdów samochodowych – 17,5% oraz edukacji – 14,0%. Prawie 68% ogólnej liczby pracujących w sektorze prywatnym znalazło zatrudnienie w pierwszych dwóch wymienionych sekcjach (odpowiednio 41,6% oraz 25,9%). Ponadto podmioty prowadzące działalność w zakresie budownictwa zapewniały miejsca pracy 9,1% podejmujących pracę w tym sektorze własności. Odmianą strukturą pracujących według rodzajów działalności charakteryzował się sektor publiczny. Ponad trzy czwarte wszystkich pracujących w tym sektorze skupiały jednostki zaliczane do trzech sekcji: edukacja – 39,2%, opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 22,3% oraz administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 20,1%.

Przez teren powiatu przebiegają ważne szlaki komunikacyjne: droga krajowa nr 8 Warszawa – Białystok – Augustów - przejścia graniczne Budzisko z Litwą; nr 19 Białystok-Kuźnica Białostocka (przejście graniczne z Białorusią), Nr 65 Białystok- Bobrowniki (przejście graniczne z Białorusią) oraz linie kolejowe Warszawa – Białystok - Grodno; Białystok – Wilno.

Walory przyrodnicze

Białystok znajduje się w obszarze funkcjonującym pod nazwą Zielone Płuca Polski. Około 32% jego powierzchni zajmują tereny zielone. Parki i skwery oraz 1779 ha lasów znajdujących się w granicach miasta tworzą specyficzny i zdrowy mikroklimat. W obrębie miasta znajdują się dwa rezerваты przyrody o łącznej powierzchni 105 ha, będące pozostałościami Puszczy Knyszyńskiej. Aglomeracja miejska sąsiaduje z Narwiańskim Parkiem

Narodowym. Takie usytuowanie rezerwatów przyrody w bezpośrednim sąsiedztwie miasta jest unikatowe. Ze względu na te walory w 1993 r. Białystok jako pierwsze miasto w Polsce został przyjęty do międzynarodowego projektu Sieci Zdrowych Miast prowadzonego przez Światową Organizację Zdrowia. Na jego terenie znajdują się 3 rezerваты przyrody: Las Zwierzyniecki oraz rezerваты Antoniuk i Bagno.

DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO-KONTROLNA I BADAWCZA

Prawne podstawy funkcjonowania Inspekcji Ochrony Środowiska określono w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r., która nałożyła na nią obowiązek:

- kontrolowania przestrzegania przepisów prawa o ochronie środowiska przez podmioty gospodarcze,
- prowadzenia badania stanu środowiska,
- informowania społeczeństwa o wynikach tych badań.

Szczegółowe cele działalności inspekcyjno-kontrolnej WIOŚ są corocznie ustalane w planach pracy, tworzonych na podstawie wytycznych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, analizy wyników dotychczasowej działalności, propozycji przekazanych przez Marszałka, Wojewodę oraz przez organy samorządowe.

ZAKRES DZIAŁALNOŚCI INSPEKCYJNO-KONTROLNEJ

Podstawowym celem kontroli jest wymuszenie na kontrolowanym podjęcie działań, które w konsekwencji spowodują zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko. Inspekcja Ochrony Środowiska zgodnie z kompetencjami może zastosować następujące środki dyscyplinujące:

- wydanie zarządzeń pokontrolnych,
- wydanie decyzji z wyznaczeniem terminu usunięcia zaniedbań, a w przypadku stwierdzenia zagrożenia życia lub zdrowia czy znacznych szkód w środowisku, w porozumieniu z Wojewodą, decyzji wstrzymującej działalność,
- wymierzenie kary pieniężnej za naruszanie warunków korzystania ze środowiska,
- skierowanie wystąpienia do innych organów administracji państwowej, rządowej i samorządu terytorialnego z wnioskiem o podjęcie działań zgodnie z ich właściwościami,
- nałożenie kary grzywny w postaci mandatu karnego,
- skierowanie wniosku do organów ścigania.

*W tym miejscu należy zwrócić uwagę na **duże możliwości prawne działań własnych samorządów**, zbieżnych z kompetencjami lub celami działań przypisanymi Inspekcji Ochrony Środowiska, które pozwalają przeciwdziałać negatywnemu oddziaływaniu na środowisko, a także minimalizować problemy środowiskowe.*

W okresie od stycznia 2016 r. do grudnia 2017 r. na terenie powiatu przeprowadzono łącznie 225 kontroli w najbardziej uciążliwych podmiotach i obiektach. W przypadkach stwierdzanych przekroczeń, wymierzono kary pieniężne za naruszenie warunków korzystania ze środowiska.

MONITORING ŚRODOWISKA

W ramach działalności badawczej, główny zakres prac Inspekcji Ochrony Środowiska prowadzony jest w oparciu o Program Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ), którego koordynatorem jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. System PMŚ składa się z 3 głównych bloków - zagadnień: jakość środowiska, emisja oraz oceny i prognozy.

Zadania PMŚ realizowane są przez różnorodne instytucje w kraju, a w znacznym zakresie przez Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska. Dane uzyskiwane w Programie PMŚ tworzą wojewódzką bazę informacji o stanie środowiska.

Program badawczy realizowany przez WIOŚ obejmuje następujące komponenty środowiska:

- monitoring powietrza atmosferycznego,
- monitoring wód powierzchniowych płynących i stojących,
- monitoring hałasu,
- monitoring pól elektromagnetycznych.

W każdym podsystemie badawczym, na potrzeby wykonywanych ocen, wyszczególnia się 3 elementy: presje, stan i przeciwdziałanie. Aktualne wyniki kontroli i badań stanu środowiska przedstawiono poniżej.

POWIETRZE

PRESJE – EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA

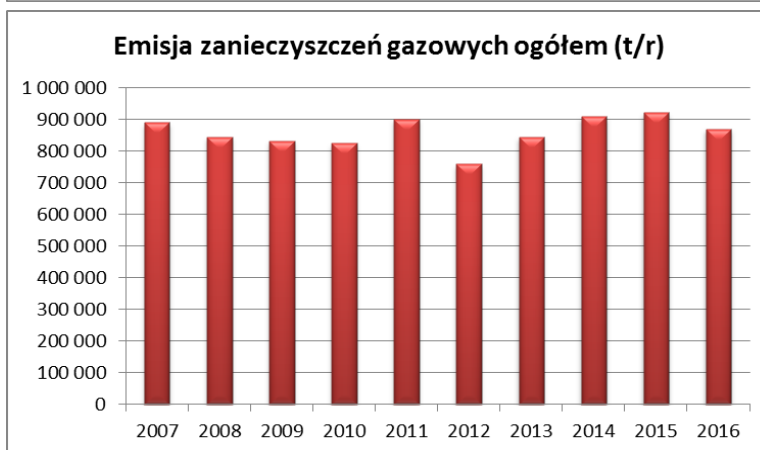
Głównymi źródłami zanieczyszczeń atmosfery na terenie powiatu miasta Białystok są rozproszone źródła emisji z sektora komunalno – bytowego, a także zanieczyszczenia komunikacyjne związane z ruchem pojazdów w mieście, w tym na kierunkach tranzytowych dróg nr 8, 19 i 65 przebiegających przez Aglomerację Białostocką

Substancjami zanieczyszczającymi, mającymi największy udział w emisji zanieczyszczeń, pochodzącymi głównie z procesów spalania energetycznego są: tlenki azotu (NO-NO₂), dwutlenek siarki (SO₂), tlenek węgla (CO) i pyły. Ze środków transportu największy udział w emisji zanieczyszczeń mają: tlenek węgla (CO), tlenki azotu (NO-NO₂) i benzen (C₆H₆).

Emisja zanieczyszczeń powietrza pochodzi także z energetyki ciepłej oraz innych dużych zakładów zlokalizowanych na terenie powiatu.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2016 r. emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem z terenu powiatu m. Białystok wyniosła 130 ton. W ostatnim 10-cio leciu widoczny jest wyraźny trend malejący.

Emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem w 2016 r. wynosiła 869 639 ton. Od 2007 roku ogólny trend wskazuje na niewielki spadek emisji, choć w ostatnich latach odnotowano jej wzrost.

Dane emisyjne z powiatu na tle województwa przedstawiono w tabeli poniżej.

EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH											
	J. m.	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Emisja zanieczyszczeń pyłowych											
woj. podlaskie ogółem	t/r	1 748	1 324	1 146	1 096	977	919	874	934	921	815
powiat m.Białystok											
ogółem	t/r	451	258	188	178	153	129	123	113	132	130
ze spalania paliw	t/r	431	235	174	162	134	112	116	100	120	128
Emisja zanieczyszczeń gazowych											
woj.podlaskie	t/r	1 716 244	1 602 796	1 597 587	1 616 560	1 646 078	1 480 002	1 974 984	2 014 565	1 978 194	2 208 086
powiat m.Białystok											
ogółem	t/r	890 516	845 101	832 386	824 946	901 289	759 045	844 762	909 274	920 972	869 639
ogółem (bez CO ₂)	t/r	3988	3583	3481	3380	3 503	2 398	2365	2858	2 747	2 078
dwutlenek siarki	t/r	1 925	1 736	1 456	1 410	1 412	827	694	896	1 267	1 180
tlenki azotu	t/r	1 635	1 472	1 652	1 620	1 708	1 224	1 228	1 337	993	548
tlenek węgla	t/r	428	372	370	347	322	313	400	545	415	317
dwutlenek węgla	t/r	886 528	841 518	828 905	821 566	897 786	756 647	842 397	906 416	918 225	867 555
ZANIECZYSZCZENIA ZATRZYMANE LUB ZNEUTRALIZOWANE W URZĄDZENIACH DO REDUKCJI											
woj.podlaskie ogółem	t/r	117 089	83 472	68 884	86 589	98 981	84 857	85 518	84 926	88 011	88 588
powiat m.Białystok											
pyłowe	t/r	39185	31185	23250	27147	33433	24439	21114	25550	30 881	35 326

źródło: GUS

STAN – OCENA JAKOŚCI POWIETRZA

Ocena stopnia zanieczyszczenia powietrza na terenie woj. podlaskiego dokonywana jest w oparciu o pomiary kontrolne głównych zanieczyszczeń bezpośrednio emitowanych do atmosfery (emisja) oraz badania monitoringowe substancji powstających w atmosferze (imisja).

Na terenie Aglomeracji Białostockiej oceny jakości powietrza dokonano na podstawie pomiarów wykonywanych na stacjach pomiarowych zlokalizowanych na jej terenie oraz szacowania danych o emisji pochodzących z bazy opłatowej Urzędu Marszałkowskiego. Zgodnie z przepisami aglomeracja miejska jako strefa wymaga dokładniejszego, poszerzonego zakresu pomiarowego i zgodnie z tymi wymogami pomiary są prowadzone na trzech stacjach stacjonarnych. Badanymi zanieczyszczeniami są: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył PM₁₀ i PM_{2,5} oraz stężenia: ołowiu, niklu, kadmu, arsenu i benzo(a)pirenu w pyle PM₁₀.

Wykonywana corocznie (zgodnie art. 89 Ustawy Prawo ochrony środowiska) „Ocena poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref województwa podlaskiego w 2016 roku” **wykazała jedynie przekroczenie poziomów celów długoterminowych dla ozonu** (kryterium ochrona zdrowia).

PRZECIWDZIAŁANIA – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

Działania kontrolne WIOŚ z zakresu ochrony powietrza polegają na sprawdzeniu warunków prowadzenia działalności podmiotów w odniesieniu do posiadanych pozwoleń i wymogów prawa. Wyniki ostatnich kontroli z terenu powiatu m. Białystok przedstawiono poniżej.

- **BIACOLOR Sp. z o.o.** (kontrola: marzec – kwiecień 2016 r.) Źródłami emisji zanieczyszczeń są 2 kabiny lakiernicze. Kontrolowany podmiot posiada pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji lakierowania. Obie kabiny lakiernicze wyposażone są w kurtyny wodne i system filtrów warstwowych i kieszeniowych. Zgodnie z posiadaniem pozwoleniem kontrolowany podmiot ma obowiązek wykonywania okresowych pomiarów emisji. Kontrolowany podmiot ostatnie badania emisji przeprowadził w dniu 12.05.2015 r. Wyniki pomiarów wykazały, iż poziomy emisji LZO określone w posiadanim pozwoleniu zostały zachowane. Kontrola wykazała, że podmiot nie przesłał wyników przeprowadzonych badań do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Białymstoku. Wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące uregulowanie nieprawidłowości.
- **ALTRAD POLAND S.A.** (kontrola: kwiecień – maj 2016 r.) Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są procesy technologiczne. Kontrola wykazała, że spółka nie posiada pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z prowadzonych procesów technologicznych. Wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące uregulowanie nieprawidłowości.
- **USŁUGI CYNKOWANIA M. Stankiewicz** (kontrola: czerwiec 2016 r.) Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są kotłownia oraz procesy technologiczne. Kontrola wykazała, że zakład posiada nieuregulowany stan formalno-prawny w zakresie emisji gazów lub pyłów do powietrza. Wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące uregulowanie nieprawidłowości.
- **Odlewnia Białystok S.A** (kontrola: wrzesień – październik 2016 r.) Głównym źródłem emitowanych do powietrza zanieczyszczeń są procesy technologiczne tj. wytwarzanie form i rdzeni, odlewanie żeliwa i wykańczanie wyrobów tj. oczyszczanie, malowanie lub obróbka mechaniczna. W zakładzie brak jest źródeł energetycznego spalania paliw – ciepło dostarczane jest z miejskiej sieci ciepłowniczej na podstawie zawartej na czas nieokreślony umowy z Miejskim Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Białymstoku. Spółka posiada decyzję Prezydenta Miasta Białegostoku udzielającą pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji technologicznych eksploatowanych na terenie zakładu. W trakcie kontroli ustalono, że zakład nie wypełnił obowiązku sporządzenia i wprowadzenia do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE) raportów za poprzednie lata. Udzielono instruktarzu.
- **AIDA Sp. z o.o.** (kontrola: wrzesień – listopad 2016 r.) Źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza jest 10 zbiorników do magazynowania cementu. Kontrola wykazała, że spółka posiada nie uregulowany stan formalno-prawny w zakresie wprowadzania pyłów do powietrza. Wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące uregulowanie nieprawidłowości.
- **Hartownia Białystok S.A.** (kontrola: wrzesień – październik 2016 r.) Głównymi źródłami emitowanych do powietrza zanieczyszczeń są procesy technologiczne hartowania, nawęglania, azotowania i mycia w rozpuszczalnikach. W zakładzie brak jest źródeł energetycznego spalania paliw. Spółka posiada pozwolenie na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji technologicznych eksploatowanych na terenie zakładu. W trakcie kontroli ustalono, że zakład nie wypełnił obowiązku sporządzenia i wprowadzenia do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE) raportów za poprzednie lata. Udzielono instruktarzu.
- **PHU „AUTO – KOLOR”** (kontrola: wrzesień – październik 2016 r.) Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są 2 kotły o łącznej mocy 517 kW oraz procesy technologiczne. Moc nominalna zainstalowanych kotłów pozwala na zakwalifikowanie ich jako źródła emisji zwolnionego z ustawowego obowiązku posiadania pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, a także jako źródła nie podlegającego obowiązkowi zgłoszenia organowi ochrony środowiska. Zakład pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z procesów technologicznych (instalacji do powlekania eksploatowanej w zakładzie). W trakcie kontroli ustalono, że zakład nie wypełnił obowiązku sporządzenia i

wprowadzenia do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE) raportów za poprzednie lata. Udzielono instruktarzu.

- **Opony Przemysłowe M. Koc – Czyżewska** (kontrola: październik 2016 r.) Źródłami zorganizowanej emisji zanieczyszczeń do powietrza jest jeden kocioł o mocy 170 kW oraz kabina, w której następuje proces nakładania na opony substancji do wypełnienia wszystkich ubytków. Eksploatowany kocioł ze względu na moc grzewczą nie przekraczającą limitu określonego w obowiązujących przepisach nie wymaga pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza. Kontrola wykazała, że zakład posiada nieuregulowany stan formalnoprawny w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza z w której następuje proces nakładania na opony substancji wypełniającej ubytki. Wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące uregulowanie nieprawidłowości.
- **"KROMET" Sp. z o.o** (kontrola: listopad – grudzień 2016 r.) Źródłami emisji gazów i pyłów do powietrza na terenie zakładu są wyloty instalacji wentylacyjnych (emitorami są wyloty z kanałów wentylacyjnych powietrza odciąganego z wanień procesowych zakończonych wentylatorami wyciągowymi) oraz instalacje do energetycznego spalania paliw (kotłownie zakładowe). Kontrola wykazała, że zakład przekroczył maksymalne roczne zużycie dla oleju opałowego określone pozwoleniem zintegrowanym. Przekroczono również dopuszczalną ilość emitowanych substancji. Wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące uregulowanie nieprawidłowości.
- **Zakład Stolarski Usługi Stolarskie A. Kucbora** (kontrola: luty 2017 r.) Źródłem zorganizowanej emisji zanieczyszczeń do powietrza jest jeden kocioł o mocy 45 kW. Eksploatowany kocioł ze względu na moc grzewczą nie przekraczającą limitu określonego w obowiązujących przepisach nie wymaga pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza. Innym źródłem zorganizowanej emisji na terenie kontrolowanego zakładu jest pomieszczenie, w którym następuje nanoszenie powłok takich jak podkład, utwardzacz i lakiery na powierzchnie elementów meblowych celem nadania im efektów dekoracyjnych i funkcjonalnych. Kontrola wykazała, że stan formalnoprawny w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza z prowadzonych w zakładzie procesów technologicznych jest nieuregulowany. Wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące uregulowanie nieprawidłowości.
- **KFC ul. Nowowarszawska** (kontrola: maj – czerwiec 2017 r.) Źródłem zorganizowanej emisji zanieczyszczeń do powietrza w Restauracji KFC są dwie nagrzewnice gazowe powiązane z systemem klimatyzacji. Kontrola wykazała, że podmiot nie dokonał zgłoszenia instalacji stosowanej w gastronomii przystosowanej do obsługi powyżej 500 osób na dobę. Wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące uregulowanie nieprawidłowości.
- **CARGILL POLAND Sp. z o.o Wytwórnia Pasz w Białymstoku** (kontrola: maj – czerwiec 2017 r.) Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są instalacja technologiczna, kocioł o znamionowej mocy cieplnej 1,31 MW, palniki gazowe pracujące na potrzeby suszarni zboża (szt. 2) o nominalnej mocy cieplnej 0,44 MW każdy. Stan formalnoprawny uregulowany jest pozwoleniem zintegrowanym na prowadzenie instalacji do produkcji pasz dla zwierząt. Kontrolowana jednostka wywiązuje się z obowiązku prowadzenia, co najmniej dwukrotnie w ciągu roku pomiarów stężeń substancji zanieczyszczających w gazach odlotowych z eksploatowanego kotła. W okresie objętym kontrolą pomiary nie wykazały przekroczeń wielkości emisji w stosunku do wartości dopuszczalnych. Kontrola wykazała, że sprawozdanie z pomiarów emisji zanieczyszczeń do środowiska wykonane w listopadzie 2016 r. nie zostało przedłożone do WIOŚ. Wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące uregulowanie nieprawidłowości.
- **ROSTI POLAND Sp. z o. o.** (kontrola: maj 2017 r.) Źródłami emisji gazów i pyłów do powietrza z prowadzonej działalności są procesy technologiczne oraz wtryskarki służące do ogrzewania budynków.. Podmiot posiada uregulowany stan formalnoprawny w zakresie wprowadzania gazów i pyłów do powietrza z instalacji zbiorników materiałów sypkich tj. silosów. Kontrola wykazała, że podmiot nie posiada uregulowanego stanu formalno – prawnego w zakresie odprowadzania gazów i pyłów z procesów formowania elementów z tworzyw metodą wtrysku oraz procesu nadruku metodą tamponowania. Wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące uregulowanie nieprawidłowości.
- **ASW WOJCIULA Sp. z o.o.** (kontrola: czerwiec – lipiec 2017 r.) Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są kocioł o mocy nominalnej 78 kW oraz kabina malarsko – lakiernicza. Ze względu na moc kotła właściciel zwolniony jest z ustawowego obowiązku posiadania decyzji o emisji dopuszczalnej oraz zgłoszenia instalacji. W trakcie kontroli ustalono, że zakład nie wypełnił obowiązku sporządzenia i wprowadzenia do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE) raportów za poprzednie lata. Udzielono instruktarzu.

- **Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Białymstoku** (kontrola: wrzesień – listopad 2017 r.) Źródłem zorganizowanej emisji zanieczyszczeń do powietrza jest instalacja do termicznego przekształcania odpadów medycznych i weterynaryjnych. Stan formalnoprawny uregulowany decyzją ustalającą rodzaje i ilości substancji zanieczyszczających dopuszczonych do wprowadzenia do powietrza ze spalarni odpadów medycznych. Kontrola wykazała, że szpital nie realizuje obowiązku wykonywania okresowych pomiarów emisji do powietrza. W analizowanym okresie przeprowadzono jedynie pomiary w roku 2015. W 2016 r. oraz I półroczu 2017 r. okresowe pomiary emisji do powietrza z instalacji nie były wykonywane. USK w Białymstoku realizuje obowiązek prowadzenia ciągłych pomiarów wielkości emisji z instalacji spalania odpadów medycznych i weterynaryjnych. W roku kalendarzowym 2015 i 2016 pomiary nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów emisji w odniesieniu do wartości określonych w pozwoleniu ustalającym rodzaje i ilości substancji zanieczyszczających dopuszczonych do wprowadzenia do powietrza ze spalarni odpadów medycznych. Szpital nie realizuje obowiązku terminowego przekazywania wyników automonitoringowych Podlaskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska i Marszałkowi Województwa Podlaskiego. W analizowanym okresie wyniki pomiarów automonitoringowych z II półrocza 2015 r. oraz wyniki pomiarów okresowych z dnia 29.12.2015 r. zostały dostarczone do WIOŚ w Białymstoku. Natomiast wyniki pomiarów automonitoringowych z roku 2016 oraz I półrocza 2017 r. zostały udostępnione w czasie trwania niniejszej kontroli. W trakcie kontroli ustalono, że zakład nie wypełnił obowiązku sporządzenia i wprowadzenia do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE) raportów za poprzednie lata. Udzielono instruktarzu oraz wystawiono mandaty.
- **PECTUR Sp. z o.o.** (kontrola: grudzień 2017 r.) Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są kotłownia o mocy 45 kW oraz procesy technologiczne. Ze względu na moc kotła zakład zwolniony jest z ustawowego obowiązku posiadania decyzji o emisji dopuszczalnej lub zgłoszenia. Kontrola wykazała, że zakład nie posiada decyzji określającej rodzaje i ilości substancji zanieczyszczających dopuszczonych do wprowadzenia do powietrza z procesów technologicznych. Wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące uregulowanie nieprawidłowości. W trakcie kontroli ustalono, że zakład nie wypełnił obowiązku sporządzenia i wprowadzenia do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE) raportów za poprzednie lata. Udzielono instruktarzu.

Pozostałe skontrolowane zakłady, w których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie emisji zanieczyszczeń to: **"ANEKS" Sp. z o.o.** (kontrola: styczeń – luty 2016 r.), **PSS SPOŁEM W BIAŁYMSTOKU Baza Transportu** (kontrola: luty – marzec 2016 r.), **Białostockie Zakłady Graficzne S.A.** (kontrola: luty – marzec 2016 r.), **Hiepermarket Auchan Hetmańska** (kontrola: marzec – kwiecień 2016 r.), **PRZEDSIĘBIORSTWO TOOLCO** (kontrola: marzec – kwiecień 2016 r.), **Sklep Drzewno-Chemiczny MOZAIKA** (kontrola: marzec – kwiecień 2016 r.), **Zakłady Przemysłu Sklejek BIAFORM S.A.** (kontrola: marzec - czerwiec 2016 r.), **„PROMOTECH”** (kontrola: marzec – kwiecień 2016 r.), **PAKAR Baza magazynowania i dystrybucji gazu PAKAR** (kontrola: kwiecień – maj 2016 r.), **Przedsiębiorstwo Robót Elektrycznych i Budowlanych MIPA** (kontrola: kwiecień – maj 2016 r.), **Podlaskie Przedsiębiorstwo Mięśne Sp. z o.o** (kontrola: maj – czerwiec 2016 r.), **NIBE-BIAWAR Sp. z o.o** (kontrola: maj – czerwiec 2016 r.; marzec – kwiecień 2017 r.), **P.P.H. "Silikaty-Białystok" Sp. z o.o.** (kontrola: maj – czerwiec 2016 r.), **Browar Dojlidy Sp. z o.o.** (kontrola: maj - czerwiec 2016 r.), **CEDC International Spółka z o.o. Oddział POLMOS Białystok** (kontrola: maj – czerwiec 2016 r.), **Zakład Gazu Bezprzewodowego** (kontrola: czerwiec 2016 r.), **OPN 24 Sp. z o. o** (kontrola: czerwiec – lipiec 2017 r.), **Przedsiębiorstwo "Auto-Szrot"** (kontrola: sierpień 2016 r.), **Terminal Kolejowy w Białymstoku** (kontrola: wrzesień – listopad 2016 r.), **Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych** (kontrola: wrzesień – październik 2016 r.), **MECHANIKA-WULKANIZACJA Ł. POPLAWSKI** (kontrola: wrzesień - październik 2016 r.), **Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów Sp. z o.o** (kontrola: październik – listopad 2016 r.), **MISPOL S.A.** (kontrola: listopad – grudzień 2016 r.), **PGK Sp. z o.o. w Białymstoku - Zakład Stolarski ul. E. Orzeszkowej** (kontrola: listopad – grudzień 2016 r.), **Przedsiębiorstwo Usługowe "AFROST"** (kontrola: listopad 2016 r.), **ENEA Wytwarzanie Sp.z o.o. SEGMENT CIEPŁO** (kontrola: grudzień 2016 r.; październik – listopad 2017 r.), **Zakład Produkcji i Przesyłu Ciepła (Ciepłownia „ZACHÓD”)** (kontrola: grudzień 2016 r., listopad – grudzień 2017 r.), **SPEC-POŻ Mańkowscy S. J.** (kontrola: grudzień 2016 – styczeń 2017 r.), **ZMB DYSTRYBUCJA Sp. z o. o.** (kontrola: grudzień 2016 r.), **Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowe EKTO Sp. z o.o.** (kontrola: grudzień 2016 r.), **HUBERTUS R. Tołczyk**

(kontrola: luty 2017 r.), **Konryst S.J.** (kontrola: marzec – kwiecień 2017 r.), **ANEKS Sp. z o.o.** (kontrola: kwiecień 2017 r.), **"GÓRNA PÓŁKA" K. ZIELIŃSKI** (kontrola: kwiecień 2017 r.), **BIAGLASS Huta Szkła Białystok Sp. z o.o.** (kontrola: maj – czerwiec 2017 r.), **MASTERPRESS S.A. Oddział w Białymstoku** (kontrola: maj – czerwiec 2017 r.), **"GERBIL" D. Odachowski** (kontrola: maj – czerwiec 2017 r.), **Gmina Miasto Białystok** (kontrola: maj – czerwiec 2017 r.), **Gospodarstwo Ogrodnicze J. Kuryłonek** (kontrola: czerwiec 2017 r.), **Label 7 P. Kosiorek** (kontrola: czerwiec 2017 r.), **„RABET” Sp. j.** (kontrola: czerwiec – lipiec 2017 r.), **Przedsiębiorstwo Wielobranżowe VAGIT** (kontrola: czerwiec – lipiec 2017 r.), **Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów Sp. z o.o.** (kontrola: wrzesień – październik 2017 r.), **"CHŁODNICTWO-KLIMATYZACJA MIGRA"** (kontrola: listopad 2017 r.), **ROSTI Sp. z o.o.** (kontrola: listopad – grudzień 2017 r.), **Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych** (kontrola: listopad – grudzień 2017 r.), **Przedsiębiorstwo Produkcyjne D. K. LAMIN Sp. J.** (kontrola: grudzień 2017 r.), **Brintons AGNELLA Sp. z o.o.** (kontrola: grudzień 2017 r.), **Chemiczna Spółdzielnia Pracy BETESCA w likwidacji** (kontrola: grudzień 2017r.).

STAN CZYSTOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

PRESJE – ŹRÓDŁA ZANIECZYSZCZEŃ WÓD

Wielkość presji na wody prezentuje stopień wyposażenia w infrastrukturę obsługującą gospodarkę wodno-ściekową. W 2016 roku ponad 97,4 % ludności powiatu korzystała z sieci wodociągowej, której długość w 2016 roku wynosiła 547,9 km.

Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności										
Jednostka terytorialna	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Powiat m. Białystok	97,1	97,1	97,1	97,1	97,2	97,2	97,3	97,3	97,4	97,4

dane: GUS

W 2016 roku około 96,2 % ludności powiatu korzystało z sieci kanalizacyjnej. Jej długość w 2016 roku wynosiła 466,4 km.

Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności										
Jednostka terytorialna	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Powiat m. Białystok	94,3	95,2	95,3	95,4	95,6	95,7	95,9	96,0	96,1	96,2

dane: GUS

Na terenie powiatu funkcjonowały 2 oczyszczalnie ścieków: komunalna i przemysłowa. Miejska oczyszczalnia ścieków była wyposażona w nowoczesną technologię oczyszczania (z systemem podwyższonego usuwania biogenów, stabilizacją i przetwarzaniem osadów).

Komunalne i przemysłowe oczyszczalnie ścieków - ogółem ilość obiektów										
Jednostka terytorialna	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Powiat m. Białystok	2	3	3	3	4	4	2	2	2	2
komunalne oczyszczalnie	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
przemysłowe oczyszczalnie	1	2	2	2	3	3	1	1	1	1

dane: GUS

W 2014 roku ponad 99,2% mieszkańców miasta korzystało z oczyszczalni ścieków.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności										
Jednostka terytorialna	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Powiat m. Białystok	96,57	96,42	96,58	96,9	97,7	98,5	99,3	99,2	99,2	99,0
Ogólna liczba mieszkańców obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków - dane GUS										
Jednostka terytorialna	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Powiat m. Białystok	284 051	283 617	284 598	285119	287548	290532	293164	293200	293 505	293 801

dane: GUS

STAN – OCENA JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Zasady monitoringu wód uwzględniają badania i ocenę jakości wód w sposób odpowiedni do celów jej użytkowania i prowadzonej działalności na obszarze zlewni. Na terenie powiatu badania objęły:

- monitoring wód dla celów ogólnej oceny stanu wód,
- monitoring wód do oceny stopnia eutrofizacji na zanieczyszczenia ze źródeł komunalnych,
- monitoring wód do oceny jakości wody przeznaczonej do celów rekreacyjnych.

KLASYFIKACJE WÓD

Zakres, częstotliwość i sposób prowadzenia badań monitoringowych wód powierzchniowych oraz sposób oceny wód zależy od sposobu ich użytkowania i charakterystyki zagrożenia. Ocen jakości wód dokonuje się w tzw. Jednolitej Części Wód Powierzchniowych¹. Rodzaje sporządzanych ocen to:

- **Ocena stanu wód.** Stan wód jest definiowany jako dobry lub zły. Aby stan wód uznano za dobry musi być spełniony warunek, iż oceniony stan ekologiczny (lub potencjał ekologiczny w przypadku wód sztucznych lub silnie zmienionych²) jest dobry lub powyżej dobrego oraz stan chemiczny wód oceniono jako dobry.
  - **Stan ekologiczny** określa się w ciekach naturalnych, jeziorach lub innych zbiornikach naturalnych, wodach przejściowych oraz przybrzeżnych. Ocena dokonywana jest na podstawie wyników klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych. Stan ekologiczny jest definiowany jako: bardzo dobry, dobry, umiarkowany, słaby i zły.
  - **Potencjał ekologiczny** określa się dla wód sztucznych lub silnie zmienionych. Ocena dokonywana jest na podstawie wyników klasyfikacji zbadanych elementów biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Potencjał ekologiczny jest definiowany jako: maksymalny, dobry, umiarkowany, słaby, zły.
  - **Stan chemiczny** wód klasyfikuje się na podstawie chemicznych wskaźników jakości wód. Stan chemiczny jest definiowany jako dobry oraz poniżej dobrego.
- **Ocena spełnienia wymogów dla obszarów chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.** Ocena polega na sprawdzeniu wartości kryterialnych wskaźników charakteryzujących zjawisko eutrofizacji wody. Parametrami branyymi pod uwagę są: fitoplankton (wskaźnik fitoplanktonowy - IFPL), fitobentos (wskaźnik okrzemkowy - IO), makrofity (makrofitowy indeks rzeczny - MIR), Biologiczne Zapotrzebowanie Tlenu (BZT₅), OWO (mg/l), azot amonowy, azot Kjeldahla, azot azotanowy, azot ogólny, fosforany, fosfor ogólny.
- **Ocena spełnienia wymogów dla obszarów chronionych przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych.** Ocena polega na określeniu wymagań, jakim powinna odpowiadać woda w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpeli. Ocenę przeprowadza się na podstawie danych oceny stanu wód oraz porównanie wartości wskaźników wchodzących w skład elementów biologicznych, elementów fizykochemicznych z grup wskaźników jakości wód 3.2 oraz 3.5 z granicznymi wartościami II klasy wskaźników załączników 1 – 4 do rozporządzenia klasyfikacyjnego, w uzupełnieniu o wskaźniki mikrobiologiczne. Przyjmuje się, że spełnione są wymogi dla obszaru chronionego, jeśli wyniki oceny wskazują na dobry stan chemiczny i przynajmniej dobry stan ekologiczny lub potencjał ekologiczny i nie stwierdzono występowania zjawiska przyspieszonej eutrofizacji wywołanej antropogenicznie wskazującego na możliwość zakwitów glonów.

¹ Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP) - oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał, lub ich części, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub przybrzeżne.

² wody te zostały tak przekształcone przez człowieka, że niemożliwe jest przywrócenie im stanu naturalnego

OMÓWIENIE WYNIKÓW BADAŃ RZEK

Badania jakości wód w systemie Państwowego Monitoringu Środowiska są realizowane w 6-cio letnich cyklach pomiarowych. Aktualnie realizowany jest program badań w latach 2016-2021, w ramach opracowanego *Programu Państwowego Monitoringu Środowiska województwa podlaskiego na lata 2016-2020*. W latach 2011-2016 na terenie powiatu m. Białystok w ramach programu monitoringu wód płynących prowadzono badania w wybranych JCWP Biała i Supraśl od Pilnicy do ujścia.

Biała jest lewobrzeżnym dopływem Supraśli o długości 29,9 km i powierzchni zlewni 119 km². Bierze swój początek w okolicy m. Protasy i uchodzi do Supraśli poniżej m. Nowe Aleksandrowo. Płynie w kierunku północno – zachodnim. Przeciętny spadek koryta wynosi 2,1 ‰. W zlewni znajduje się cała Aglomeracja Białostocka, a sama rzeka przepływa przez Białystok i jest odbiornikiem oczyszczonych ścieków komunalnych oraz wód opadowych z terenu miasta.

Stan czystości rzeki jest kontrolowany systematycznie (corocznie) w profilu ujściowym w m. Nowe Aleksandrowo (poniżej ujścia ścieków z oczyszczalni komunalnej).

Ogólna ocena stanu wód jest od wielu lat zła, na co ma wpływ wielkość oddziaływania Aglomeracji i mały przepływ naturalny wód w stosunku do ilości odprowadzanych, dobrze oczyszczonych ścieków. W ocenie jakości uwidacznia się zły stan ekologiczny rzeki oraz wpływ związków biogenych powodujących eutrofizację wód.

Ocena jakości wód w JCWP: Biała, PLRW2000172616899

Klasyfikacja potencjału ekologicznego - wody zakwalifikowano do V klasy – potencjał zły. O klasyfikacji zadecydował element biologiczny – makrobezkręgowce bentosowe (indeks MMI) oraz większość parametrów fizykochemicznych.

Klasyfikacja stanu chemicznego - wskazała stan poniżej dobrego ze względu na ponadnormatywną wartość: difenylloeterów bromowanych, nikielu i jego związków, benzo(a)pirenu, benzo(g,h,i)perylenu i heptachloru.

Stan wód będący wypadkową potencjału ekologicznego i stanu chemicznego JCWP wskazała stan zły.

Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż JCWP jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

Ocena jakości wód rzeki Supraśl

Część zlewni Supraśli stanowi obszar strefy ochronnej ujęcia powierzchniowego wód w Wasilkowie zaopatrującego Aglomerację Białostocką. Badania jakości wód prowadzone są corocznie pod kątem oceny przydatności do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. Punkt pomiarowy zlokalizowany jest powyżej ujęcia - w m. Nowodworce (kod JCWP: PLRW20002426169).

Wyniki badań wykazują od wielu lat niską jakość wody (kategoria A3) wymagającą wysokosprawnego uzdatniania fizycznego i chemicznego (w szczególności: utleniania, koagulacji, flokulacji, dekantacji, filtracji, adsorpcji na węglu aktywnym, dezynfekcji). Na wynik oceny miały wpływ wysokie wartości: ogólnego węgla organicznego, barwy, ChZT-Cr oraz fenoli lotnych. Pozostałe badane parametry spełniały wymogi kategorii A1 lub A2. Przyczyną niskiej jakości wód jest obecność znacznej ilości materii organicznej, której źródłem jest podłoże bagiennie-torfowe części zlewni Supraśli w rejonie Michałowo-Gródek, z którego wymywane są duże ilości materii organicznej, w tym związków humusowych. Wyniki prowadzonych badań nie wskazują na antropogeniczne przyczyny zanieczyszczenia wód.

PRZECIWDZIAŁANIA – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

Poniżej omówiono rezultaty kontroli podmiotów z zakresu gospodarki wodno-ściekowej:

- **Białostockie Zakłady Graficzne S.A.** (kontrola: luty-marzec 2016 r.). Wodę na potrzeby zakładu pobierano z miejskiej sieci wodociągowej i wykorzystywano na cele socjalno-bytowe pracowników jak również na cele technologiczne. Na terenie zakładu powstawały ścieki socjalno-bytowe i technologiczne, które odprowadzono do miejskiej sieci kanalizacyjnej. Wody opadowe lub roztopowe pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni odprowadzono do kanalizacji deszczowej. Stan formalno-prawny z zakresu gospodarki wodno-ściekowej został uregulowany. W trakcie kontroli stwierdzono, iż zakład nie zachował częstotliwości przeprowadzonych badań stężeń substancji w ściekach przemysłowych zgodnie z posiadanym pozwoleniem wodnoprawnym. W związku z powyższym wydano zarządzenie pokontrolne obligujące podmiot do usunięcia nieprawidłowości w powyższym zakresie.
- **Hipermarket Auchan** (kontrola: marzec-kwiecień 2016 r.). Wodę na potrzeby socjalno-bytowe i ppoż. obiektu pobierano z miejskiej sieci wodociągowej. Na terenie kontrolowanego obiektu powstawały następujące rodzaje ścieków: socjalno-bytowe (z budynków kasowych stacji paliw), które odprowadzono do miejskiej kanalizacji sanitarnej oraz ścieki opadowe (z terenu stacji paliw), które odprowadzono do miejskiej kanalizacji deszczowej. Przy pomocy wewnętrznej kanalizacji deszczowej ścieki opadowe odprowadzono na separator lamelowy, a następnie do miejskiej kanalizacji deszczowej. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **ALTRAD POLAND S.A.** (kontrola: kwiecień-maj 2016 r.). Wodę na potrzeby działalności Zakładu pobierano z miejskiej sieci wodociągowej. Stan formalno-prawny z zakresu gospodarki wodno-ściekowej został uregulowany. Nie stwierdzono przekroczenia limitów poboru wody z własnego ujęcia ustalonych w ww. pozwoleniu wodnoprawnym. Ścieki socjalno-bytowe odprowadzono do kanalizacji miejskiej. W trakcie kontroli stwierdzono, iż Zakład nie przekazywał do WIOŚ sprawozdań z ilości pobieranej wody z własnego ujęcia. W związku z powyższym wydano zarządzenie pokontrolne obligujące podmiot do usunięcia nieprawidłowości w powyższym zakresie.
- **BIACOLOR SP. Z O.O.** (kontrola: marzec-kwiecień 2016 r.). Wodę na potrzeby zakładu dostarczano poprzez istniejącą sieć wodociągową firmy Bianor i zużywano na cele socjalno-bytowe pracowników oraz cele technologiczne. Powstające w zakładzie ścieki odprowadzono do miejskiej sieci kanalizacyjnej. Stan formalno-prawny z zakresu gospodarki wodno-ściekowej został uregulowany. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **NIBE-BIAWAR Sp. z o.o.** (kontrola: maj-czerwiec 2016 r.). Wodę na potrzeby kontrolowanego zakładu pobierano z własnego ujęcia wody oraz z miejskiej sieci wodociągowej i przeznaczano cele socjalno-bytowe oraz produkcyjne. Stan formalno-prawny w zakresie eksploatacji urządzeń i poboru wody z własnego ujęcia był uregulowany. Wodę z wodociągu miejskiego pobierano tylko w razie awarii własnych studni głębinowych. Ścieki (bytowe oraz przemysłowe) po podczyszczeniu odprowadzono do miejskiej kanalizacji sanitarnej. Stan formalno-prawny w zakresie wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych ścieków został uregulowany. Przedstawiono analizy badań wykonanych w ramach automonitoringu, wyniki badań wszystkich wskaźników ujętych w pozwoleniu wodnoprawnym nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń. W trakcie kontroli, stwierdzono iż podmiot nie przedkładał do WIOŚ wyników pomiarów ilości pobieranej wody. W związku z powyższym pouczono kontrolowanego.
- **CEDC International Sp. z o.o. Oddział Polmos Białystok** (kontrola: maj-czerwiec 2016 r.). Wodę na potrzeby kontrolowanego zakładu pobierano z własnego ujęcia wody (trzech studni wierconych) oraz z miejskiej sieci wodociągowej (do celów socjalnych). Strefy ochrony bezpośredniej wokół studni były zachowane, a teren wygrodzony. Wodę pobieraną ze studni uzdatniano na zakładowej stacji uzdatniania wody. Ścieki socjalne, technologiczne i ścieki ze stacji uzdatniania wody odprowadzono do miejskich urządzeń kanalizacyjnych. Wody opadowe z terenu zakładu po oczyszczeniu w separatorach oraz wody pochłodnicze odprowadzono do miejskiego kanału deszczowego w ul. Elewatorskiej, a następnie wraz z wodami opadowymi z innych terenów odprowadzane do rzeki Horodnianki. Prowadzono przeglądy eksploatacyjne separatorów. Stan formalnoprawny w zakresie eksploatacji urządzeń, poboru wody i odprowadzania wód opadowych został uregulowany. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **USŁUGI CYNKOWANIA Marta Stankiewicz** (kontrola: czerwiec 2016 r.). Wodę na potrzeby zakładu pobierano, poprzez przyłącze do sąsiedniej nieruchomości z miejskiej sieci wodociągowej. Nieczystości płynne, które powstawały w procesie technologicznym gromadzono w dwukomorowym zbiorniku

bezoptywowym, zlokalizowanym za budynkiem warsztatowym. W tarkcie kontroli stwierdzono, iż podmiot nie posiadał dokumentacji potwierdzającej wywóz ścieków przemysłowych oraz nie posiadał uregulowanego stanu formalno-prawnego w zakresie wprowadzania substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego w ściekach przemysłowych wprowadzanych do kanalizacji. W związku z powyższym wydano zarządzenie pokontrolne obligujące podmiot do usunięcia nieprawidłowości w powyższym zakresie.

- **Fabryka Dywanów "Agnella" S.A.** (kontrola: czerwiec 2016 r.). Podczas kontroli ustalono, że wodę na potrzeby zakładu pobierano z własnego ujęcia oraz z wodociągu miejskiego. Stan formalno-prawny w zakresie poboru wody z własnego ujęcia był uregulowany. Woda była przeznaczana głównie na cele socjalno-bytowe pracowników oraz na potrzeby farbiarni. Ujęcie własne składało się z dwóch studni wierconych z zamontowanymi wewnątrz wodomierzami. Pobór wody na potrzeby farbiarni był odrębnie opomiarowany. Nie stwierdzono przekroczenia limitów poboru wody z własnego ujęcia, które zostały określone w pozwoleniu wodno-prawnym. Na terenie kontrolowanego obiektu powstawały ścieki socjalno-bytowe, przemysłowe i wody opadowe. Ścieki przemysłowe, odprowadzono do kanalizacji miejskiej po wcześniejszym podczyszczeniu. Wody opadowe odprowadzono systemem zakładowej kanalizacji deszczowej do rzeki Biała. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Białymstoku** (kontrola: lipiec 2016 r.). Kontrolę interwencyjną przeprowadzono na wniosek dotyczący odprowadzania ścieków. W dniu 08.07.2016 r. rozpoczęła się kontrola interwencyjna w ww. podmiocie, w tym samym dniu dokonano oględzin wskazanego w interwencji terenu w obecności przedstawiciela WZM i UW w Białymstoku. Podczas przedmiotowej wizji nie zlokalizowano przedmiotowej rury, jak wyjaśnił przedstawiciel kontrolowanego podmiotu została ona zlikwidowana, jak wyjaśnił w miejscu odprowadzania ścieków istniała biologiczna oczyszczalnia ścieków w tzw. trzcinowiu jednakże podmiot nie posiadał dokumentacji jej dotyczącej. Przedmiotowy budynek nie był użytkowany na stałe, stanowił zaplecze magazynowe i sypialne dla pracowników i innych osób pracujących przy zalewie Siemianówka w przypadku prac remontowych itp. Budynek nigdy nie posiadał własnego szamba, jak również nie był podłączony do kanalizacji ogólnospławnej. W związku z zaistniałą sytuacją w dniu 01.07.2016 r. węzeł sanitarny w powyższym budynku został zamknięty do użytkowania, i zgodnie z przedstawionymi dokumentami w tym samym dniu wynajęto i postawiono na powyższej posesji kabinę sanitarną TOI TOI wynajętą od firmy TOI TOI Polska. Podczas przedmiotowej wizji potwierdzono, że kabina znajduje się obok budynku na posesji. Kontrolowany podmiot ponadto podjął niezwłoczne działania celem wykonania na działce nr geod. 8 położonej w Siemianówce gm. Narewka szamba szczelnego i w dniu 05.07.2016 r. złożył w Starostwie Powiatowym w Hajnówce zgłoszenie o zamiarze przystąpienie do budowy, wykonania robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę szczelnego szamba o pojemności do 10 m³. Szambo miało zostać wykonane niezwłocznie po uprawomocnieniu się powyższego zgłoszenia. W ramach przeprowadzonej kontroli, podmiot został poinformowany o zakazie odprowadzania ścieków bytowych do ziemi lub do gruntu bez wymaganego w tym celu pozwolenia wodnoprawnego. W wyniku kontroli wydano wydano zarządzenie pokontrolne obligujące podmiot do usunięcia nieprawidłowości w powyższym zakresie.
- **ENEA Wytwarzanie Sp.z o.o. SEGMENT CIEPŁO** (kontrola: grudzień 2016 r., październik-listopad 2017 r.). Podczas kontroli ustalono, że wodę na cele technologiczne oraz socjalno-bytowe pracowników pobierano z własnych ujęć głębinowych oraz z wodociągu miejskiego. Większość wody z własnych ujęć kierowano do stacji uzdatniania, w której następowało jej przygotowanie na potrzeby bloków energetycznych, uzupełnianie strat w obiegach wodno-parowych, uzupełnianie strat w sieci cieplnej oraz strat w obiegu wody chłodniczej. Stan formalnoprawny w zakresie poboru wody z własnego ujęcia został uregulowany. W wyniku funkcjonowania zakładu powstawały ścieki przemysłowe, socjalno-bytowe oraz opadowe. Odbiornikiem ścieków opadowo-przemysłowych które oczyszczano na osadniku dwukomorowym i ścieków z procesu gospodarki biomasą była rzeka Biała. Stan formalno-prawny w zakresie odprowadzania do rzeki Białej oczyszczonych ścieków opadowo-przemysłowych i wód opadowych został uregulowany. Podmiot realizował prawidłowo obowiązek prowadzenia badań jakości ścieków. Wyniki nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń. Stan formalnoprawny w zakresie wprowadzania ścieków zawierających substancje szkodliwe dla środowiska wodnego (ścieki komunalne i częściowo przemysłowe) do urządzeń kanalizacyjnych Wodociągów Białostockich Sp. z o. o. w Białymstoku został uregulowany. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie

gospodarki wodno-ściekowej. Ponowna kontrola przeprowadzona w okresie X/XI 2017 również nie wykazała nieprawidłowości.

- **Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Białymstoku** (kontrola: wrzesień-październik 2016 r., listopad-grudzień 2017 r.). Wodę na potrzeby przedmiotowej instalacji (cele socjalno-bytowe, cele technologiczne) pobierano z miejskiej sieci wodociągowej. Na terenie Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Białymstoku powstawały następujące rodzaje ścieków: ścieki przemysłowe, wody opadowe i roztopowe nie wymagające oczyszczania „czyste” (spływy powierzchniowe z połaci dachów budynków i wiat) i wody opadowe i roztopowe wymagające oczyszczania „brudne” (spływy powierzchniowe z utwardzonych powierzchni terenu instalacji). Stan formalnoprawny na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego został uregulowany. Ścieki były odprowadzane do studni rewizyjnej na kanale sanitarnym oraz stacją zlewną ścieków dowożonych na terenie miejskiej oczyszczalni ścieków. Realizowano obowiązek wykonywania minimum dwa razy w roku pomiaru ilości i jakości ścieków odprowadzanych do kanalizacji oraz badań ścieków deszczowych. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Ponowna kontrola przeprowadzona w okresie XI/XII 2017 również nie wykazała nieprawidłowości.
- **Hartownia Białystok S.A.** (kontrola: październik 2016 r.). Wodę na potrzeby zakładu (cele socjalno-bytowe pracowników oraz przemysłowe) pobierano z wodociągu. Stan formalnoprawny w zakresie odprowadzania ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe został uregulowany. Ścieki bytowe - typowe ścieki, powstające w urządzeniach sanitarnych, w wyniku ludzkiego metabolizmu oraz ścieki, które powstawały w wyniku prac porządkowych prowadzonych w Zakładzie, a także ścieki przemysłowe odprowadzane do miejskiej kanalizacji sanitarnej. Ścieki z pozostałych procesów technologicznych trafiały do przedmiotowej kanalizacji po uprzedniej neutralizacji. Ścieki opadowe i roztopowe (z połaci dachowych i z powierzchni utwardzonych wewnętrznego układu komunikacyjnego) zostały ujęte w sieć kanalizacji deszczowej i odprowadzane, po uprzednim oczyszczeniu w separatorze koalescencyjnym substancji ropopochodnych. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **Terminal Kolejowy w Białymstoku** (kontrola: wrzesień-listopad 2016 r.). Wodę na cele socjalno-bytowe i ppoż. pobierano z zakładowej sieci wodociągowej. Wody opadowe z zadaszenia stanowiska nalewu autocystern, dróg i terenu (wody, które nie powinny być zanieczyszczone produktami ropopochodnymi) odprowadzane na tereny nieutwardzone. Ścieki opadowe zanieczyszczone produktami ropopochodnymi tj. z tacy rozładunkowej cystern kolejowych oraz ze stanowiska nalewczego autocystern i pompowni odprowadzane poprzez wpusty punktowe na separator koalescencyjny, a następnie do sieci ogólnospławnej na terenie zakładu, a w dalszej kolejności do kolektora sanitarnego. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **Odlewnia Białystok S.A.** (kontrola: październik 2016 r.). Wodę na potrzeby zakładu (cele socjalno-bytowe pracowników oraz przemysłowe) pobierano z wodociągu. Stan formalnoprawny w zakresie odprowadzania ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe został uregulowany. Ścieki bytowe - typowe ścieki, powstające w urządzeniach sanitarnych, w wyniku ludzkiego metabolizmu oraz ścieki, które powstawały w wyniku prac porządkowych prowadzonych w Zakładzie, a także ścieki przemysłowe odprowadzane do miejskiej kanalizacji sanitarnej. Ścieki technologiczne, które zawierały substancje szczególnie szkodliwe, trafiały z wiórami z obróbki mechanicznej żeliwa do kontenera usytuowanego obok budynku Odlewni, a następnie do dwóch szczelnych zbiorników bezodpływowych (studni betonowych) usytuowanych w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Zbiorniki były opróżniane z różną częstotliwością, w zależności od potrzeb, a ich zawartość wywożona była przez wyspecjalizowaną firmę. Ścieki opadowe i roztopowe (z połaci dachowych i z powierzchni utwardzonych wewnętrznego układu komunikacyjnego) zostały ujęte w sieć kanalizacji deszczowej i odprowadzane, po uprzednim oczyszczeniu w separatorze koalescencyjnym substancji ropopochodnych. W trakcie kontroli stwierdzono, iż zakład nie posiada uregulowanego stanu formalnoprawnego w zakresie odprowadzania ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe. W związku z powyższym wydano zarządzenie pokontrolne obligujące podmiot do usunięcia nieprawidłowości w powyższym zakresie.
- **"KROMET" Sp. z o.o. w Białymstoku** (kontrola: listopad-grudzień 2016 r.). Wodę na potrzeby Zakładu pobierano z miejskiej sieci wodociągowej. Ścieki sanitarne i technologiczne odprowadzane do kanalizacji miejskiej. Ścieki przemysłowe z procesów galwanizacyjnych zanim trafiły do kanalizacji były podczyszczane w zakładowej oczyszczalni ścieków. Stan formalnoprawny w zakresie odprowadzania ścieków

przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe został uregulowany. W trakcie kontroli stwierdzono, iż wody opadowe i roztopowe z terenu zakładu były odprowadzane w sposób niezgodny z pozwoleniem. W związku z powyższym wydano zarządzenie pokontrolne obligujące podmiot do usunięcia nieprawidłowości w powyższym zakresie.

- **BIAGLASS Huta Szkła Białystok Sp. z o.o.** (kontrola: maj-czerwiec 2017 r.). Wodę na potrzeby socjalno-bytowe oraz produkcyjne Huty Szkła „BIAGLASS” pobierano z własnego ujęcia. Stan formalnoprawny dotyczący eksploatacji urządzeń i poboru wody z własnego ujęcia został uregulowany. Woda z własnego ujęcia nie była poddawana uzdatnianiu. W awaryjnych sytuacjach zakład korzystał z wodociągu miejskiego. Ścieki socjalno-bytowe oraz przemysłowe, które powstawały w wyniku prowadzonej działalności odprowadzono do urządzeń kanalizacji miejskiej. Część ścieków przemysłowych przed odprowadzeniem do sieci miejskiej podczyszczano w następujących urządzeniach: odstojnik ścieków powstałych podczas szlifowania wyrobów przy użyciu korundu rozrobionego z wodą oraz neutralizator ścieków powstających poprzez kąpiele w roztworach kwasowych. Stan formalnoprawny w zakresie wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego został uregulowany. Ścieki opadowe z terenu Zakładu odprowadzono do miejskiej kanalizacji deszczowej.

W trakcie kontroli stwierdzono, iż zakład nie przekazywała do WIOŚ w Białymstoku wyników okresowych pomiarów ilości pobieranej wody z własnego ujęcia. W związku z powyższym wydano zarządzenie pokontrolne obligujące podmiot do usunięcia nieprawidłowości w powyższym zakresie.

- **CARGILL POLAND Sp. z o.o. Wytwórnia Pasz w Białymstoku** (kontrola: maj-czerwiec 2017 r.). W toku kontroli ustalono, że wodę na potrzeby zakładu pobierano głównie z własnego ujęcia wody (studni wierconej). Dodatkowym źródłem zaopatrzenia w wodę był wodociąg miejski. Prowadzono pomiary zwierciadła wody i wydajności studni oraz wykonywano badania jakości wody pobieranej z ujęcia. Na terenie kontrolowanego obiektu powstawały ścieki ścieki socjalno-bytowe, ścieki z płukania odżelaziaczy oraz ścieki opadowe i roztopowe. Ścieki bytowe oraz ścieki z uzdatniania wody pobieranej z własnej studni odprowadzono do kanalizacji miejskiej. Ścieki deszczowe i roztopowe z dachów i terenu utwardzonego zakładu odprowadzono do miejskiej sieci kanalizacji deszczowej. Zakład przekazywał do WIOŚ, zgodnie z obowiązkiem nałożonym w pozwoleniu zintegrowanym, wyniki pomiarów ilości pobieranej wody z eksploatowanego ujęcia. Analiza w/w pomiarów wykazała iż Spółka nie przekraczała ilości pobieranej wody

w odniesieniu do wielkości określonych w pozwoleniu zintegrowanym. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

- **JT JAROSŁAW GRYKO, WIESŁAW TOMASZEWSKI S.C. - myjnia samochodowa** (kontrola: styczeń 2017 r.). Kontrolowany podmiot posiadał umowę na zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Ścieki odprowadzono do kanalizacji miejskiej przez koalescencyjny separator substancji ropopochodnych zintegrowany z osadnikiem PSK-H KOALA II. Wody opadowe odprowadzane były powierzchniowo na terenie myjni. Ukształtowanie terenu uniemożliwiało odprowadzanie wód opadowych na teren posesji sąsiednich. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

- **Wodociągi Białostockie Sp. z o.o. - Oczyszczalnia Ścieków w Białymstoku** (kontrola: kwiecień 2016 r., lipiec-sierpień 2017 r.). Stan formalnoprawny w zakresie eksploatacji miejskiej oczyszczalni ścieków w Białymstoku został uregulowany. Analiza danych wykazała, że wyniki badań odprowadzanych ścieków nie przekraczały wartości dopuszczalnych wskaźników określonych w pozwoleniu wodnoprawnym. Ścieki odprowadzono do odbiornika-rzeki Białej. W ramach kontroli wpływu odprowadzanych ścieków na odbiornik, raz na miesiąc, we własnym zakresie przeprowadzono badania automonitoringowe rzeki Białej. Badania były wykonywane regularnie zgodnie z warunkami pozwolenia i przekazywane do WIOŚ w Białymstoku. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Ponowna kontrola przeprowadzona w okresie VII/VIII 2017 również nie wykazała nieprawidłowości.

- **YUNIVERSAL PODLASKI SP. Z O.O.** (kontrola: lipiec 2017 r.). Kontrolę interwencyjną przeprowadzono w związku z wnioskiem dotyczącym zanieczyszczenia stawów rybnych znajdujących się na prywatnej posesji (wynik odprowadzania zaglinionych wód z wykopów wykonywanych w ramach prac budowlanych w obrębie „Doliny Cisów”). We wniosku zwracano również uwagę, że zbiornik który był przeznaczony do gromadzenia wód opadowych z terenu osiedla „Dolina Cisów” pomimo , iż miał pełnić funkcję zbiornika retencyjnego, pełnił funkcję zbiornika przepływowego, z którego to wody opadowe pochodzące z terenu

osiedla odprowadzano do rowu biegnącego wzdłuż ulicy Nadawki. W dniu kontroli dokonano wizji w terenie i pobrano próbę wody z kanału zasilającego stawy. Podczas przeprowadzonej wizji, ustalono iż woda w cieku zasilającym stawy była przejrzysta. W korycie cieku było widać naniesiony materiał gruntowy barwy jasnej, odmienny od rodzimego po którym płynął ciek. Woda w stawach w dniu wizji była zmaczona o zwiększonej zawartości zawiesiny. Zgodnie z ustnym oświadczeniem przedstawiciela Yuniversal Podlaski Sp. z o.o. oraz z wewnętrznymi ustaleniami przedsiębiorstwa, wody z odwodnień wykopów powinny być odprowadzane do istniejącej sieci kanalizacji deszczowej znajdującej się na terenie osiedla. Wody deszczowe oraz roztopowe zbierane z terenu utwardzonego osiedla odprowadzano grawitacyjnie istniejącą siecią do zbiornika. W związku z odwadnianiem wykopów budowlanych oraz odprowadzaniem wód z wykopów budowlanych podmiot kontrolowany nie dokonywał zgłoszenia właściwemu organowi. Odprowadzanie wód opadowych zgromadzonych poprzez system kanalizacyjny w zbiorniku retencyjnym do rowu wzdłuż ul. Nadawki należy traktować jako odprowadzanie ścieków do ziemi co stanowi w myśl ustawy Prawo wodne szczególne korzystanie z wód, wymagające uzyskania pozwolenia wodnoprawnego. W trakcie kontroli stwierdzono, iż podmiot nie posiadał uregulowanego stanu formalnoprawnego w zakresie odprowadzania ścieków (wód opadowych i roztopowych) do ziemi (wzdłuż ulicy Nadawki). W związku z powyższym wydano zarządzenie pokontrolne obligujące podmiot do usunięcia nieprawidłowości w powyższym zakresie

- **BP Spółka z o.o. Stacja paliw płynnych** (kontrola: grudzień 2017 r.). Wodę na potrzeby obiektu (cele socjalno-bytowe, myjni samochodowych i ppoż.) pobierano z miejskiej sieci wodociągowej. Ścieki socjalno-bytowe (z budynku stacji paliw) i z myjni samoobsługowej (po uprzednim podczyszczeniu w odczyszczony w separatorze) odprowadzono do miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej. Natomiast ścieki opadowo-roztopowe z powierzchni stacji paliw związanych z przetadunkiem paliw płynnych zbierano przy pomocy zamontowanych odwodnień liniowych i punktowych, a następnie odprowadzano poprzez separator do miejskiej sieci kanalizacji deszczowej. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **HUBERTUS Roman Tołczyk** (kontrola: luty 2017 r.). Budynek został wyposażony w pełny węzeł sanitarny. Woda do budynku doprowadzono z miejskiej sieci wodociągowej. Ścieki socjalno-bytowe odprowadzono do miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej
- **Przedsiębiorstwo Wielobranżowe VAGIT Waldemar Siuchno** (kontrola: czerwiec-lipiec 2017 r.). Stan formalno-prawny z zakresu gospodarki wodno-ściekowej został uregulowany. Ścieki socjalno-bytowe (z budynku stacji paliw) i z myjni samoobsługowej (po uprzednim podczyszczeniu w odczyszczony w separatorze) odprowadzono do miejskiej sieci kanalizacji sanitarnej. Natomiast ścieki opadowo-roztopowe (przetadunek paliw płynnych) zbierano przy pomocy zamontowanych odwodnień liniowych i odprowadzano poprzez separator lamelowy z osadnikiem do dwóch studni chłonnych. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- Pozostałe skontrolowane zakłady w których nie stwierdzono nieprawidłowości to: PAKAR Jacek Szpakowski Baza magazynowania i dystrybucji gazu PAKAR Jacek Szpakowski (kontrola: kwiecień-maj 2016 r.); "PROMOTECH"(kontrola: marzec-kwiecień 2016 r.); PUH BARTNICKI OZNAKOWANIE DROGOWE (kontrola: kwiecień 2016 r.); Browar Dojlidy Sp. z o.o. (kontrola: maj-czerwiec 2016 r.); Zakład Gazu Bezprzewodowego w Białymstoku (kontrola: czerwiec 2016 r.); OPN 24 Sp. z o. o. (kontrola: czerwiec-lipiec 2016 r.); CUKIERNIA MEL Piotr Trzaska (kontrola: wrzesień 2016 r.); PHU „AUTO-KOLOR" Maciej Żmujdzin (kontrola: wrzesień-październik 2016 r.); RABET" Sp. j. Ratyński, Borkowski, Żuk (kontrola: czerwiec-lipiec 2017 r.); AIR LIQUIDE POLSKA SP. Z O.O. ODDZIAŁ W BIAŁYMSTOKU (kontrola: lipiec-sierpień 2017 r.); AUTO-PARK Czarnik i s-ka, Sp. J. (kontrola: czerwiec 2017 r.); BIACOMEX" S.A. (kontrola: lipiec 2017 r.); PKP INTERCITY S.A. - SEKCJA HANDLOWO-PRZEWOZOWA W BIAŁYMSTOKU (kontrola: wrzesień 2017 r.); KFC (kontrola: maj-czerwiec 2017 r.); McDONALDS POLSKA Sp. z o.o. Oddział Białystok (kontrola: listopad 2017 r.); WC SERWIS Sp. z o.o. Spółka Komandytowa - Oddział w Białymstoku (kontrola: maj-czerwiec 2017 r.); Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami „ODZYSK" Sp. z o.o. (kontrola: grudzień 2017 r.).

WODY PODZIEMNE

PRESJE

Wody podziemne należące do zasobów naturalnych, coraz bardziej zagrożone są zanieczyszczeniami z powierzchni ziemi. Konieczna jest ich szczególna ochrona, gdyż są to zasoby nieodnawialne. W szczególności niezbędna jest ochrona obszarów, pod którymi znajdują się Główne Zbiorniki Wód Podziemnych. W Polsce jest ich około 180, a obszar obejmuje ponad 52 % powierzchni naszego kraju.

Wody podziemne zanieczyszczone są różnymi substancjami chemicznymi, najczęściej są to: substancje ropopochodne, azotany, fosforany, chlorki, siarczany i inne. Najpowszechniej występującymi przyczynami zanieczyszczeń wód podziemnych są wycieki z niezolowanych składowisk odpadów, z baz magazynowania i dystrybucji paliwowych do pojazdów samochodowych. Zanieczyszczenia azotanami i fosforanami występują przede wszystkim na terenach rolniczych (związki te są także przyczyną eutrofizacji wód powierzchniowych).

STAN - OCENA JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych³ obejmuje pięć klas jakości:

- **Klasa I – wody bardzo dobrej jakości**, w których:
  - wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie tła hydrogeochemicznego;
  - wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka;
- **Klasa II – wody dobrej jakości**, w których:
  - wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych;
  - wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby;
- **Klasa III – wody zadowalającej jakości**, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka;
- **Klasa IV – wody niezadowalającej jakości**, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka;
- **Klasa V – wody złej jakości**, w których wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka

Ocenę stanu chemicznego wód podziemnych w punkcie pomiarowym przeprowadza się, ustalając klasę jakości wód podziemnych przez porównanie wartości badanych elementów fizykochemicznych z wartościami granicznymi elementów fizykochemicznych określonymi w załączniku do rozporządzenia.

Klasy jakości wód podziemnych I, II, III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV, V oznaczają słaby stan chemiczny.

Monitoring jakości wód podziemnych prowadzi Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy w sieci otworów badawczych obejmujących wszystkie JCWPd na obszarze kraju.

³na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. 2016 nr 0 poz. 85).

Ostatnie badania stanu chemicznego, w ramach monitoringu diagnostycznego, PIG przeprowadził w 2016 roku. Wyniki badań prezentuje tabela poniżej.

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych wg badań PIG – PIB

Nr	Miejscowość / Gmina	głębokość stropu (m)	Użytkowanie terenu	Klasa jakości wody	wskaźniki w granicach stężeń III klasy jakości	wskaźniki w granicach stężeń IV klasy jakości
738	m. Białystok	1,40	Zabudowa miejska luźna	III	temp, Ca, HCO ₃	K

Jakość wód w studni nr 738 zakwalifikowano do III klasy – wody zadowalającej jakości ze względu na przekroczone stężenia temperatury, Ca, HCO₃ i K.

Należy podkreślić, że przedstawiona klasyfikacja wód podziemnych skierowana jest na ocenę stopnia zanieczyszczenia wód i nie obejmuje oceny stanu sanitarnego oraz badań pod kątem przydatności wody do picia (po uzdatnieniu). Oceny te wykonuje Państwowa Inspekcja Sanitarna.

GOSPODARKA ODPADAMI

PRESJE

ODPADY PRZEMYSŁOWE

Odpady przemysłowe

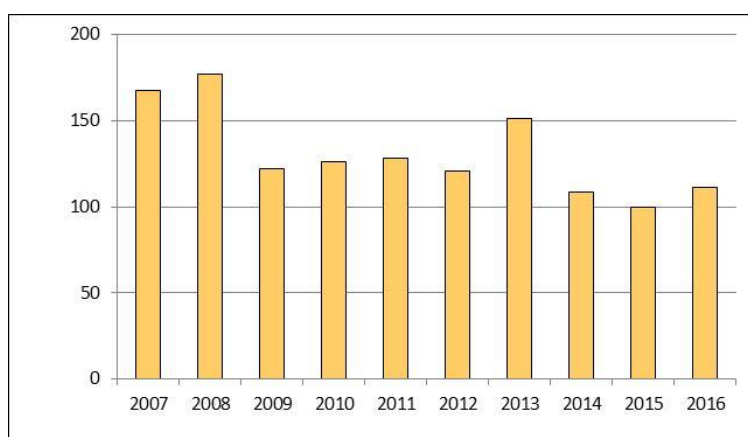
Według danych uzyskanych z Głównego Urzędu Statystycznego ilość odpadów wytworzonych (z wyłączeniem odpadów komunalnych), na terenie Białegostoku w 2016 r. wyniosła 111,4 tys. ton co stanowiło 17 % odpadów wytworzonych na terenie całego województwa podlaskiego.

Odpady wytworzone (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w ciągu roku

Jednostka terytorialna	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	[tys. ton]	[tys. ton]	[tys. ton]	[tys. ton]	[tys. ton]	[tys. ton]	[tys. ton]	[tys. ton]	[tys. ton]	[tys. ton]
powiat m. Białystok	167,4	177,2	122,2	125,8	128,3	120,9	151	108,6	99,7	111,4
woj. podlaskie	1057,2	838,3	737,9	713,5	707,6	1467,5	1827,5	1266,7	871,1	662

źródło: GUS

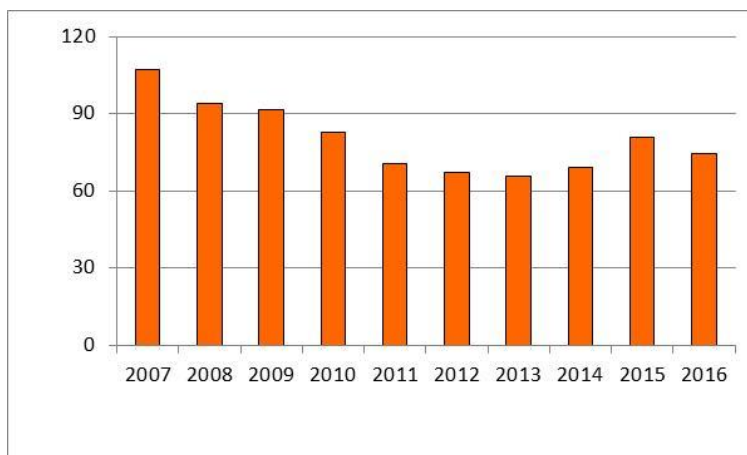
Ilość wytworzonych odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w latach 2007-2016

Odpady komunalne

W 2016 r. zebrano 74836,58 ton zmieszanych odpadów komunalnych, co w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosło 252,6 kg/rok.

Ilość zmieszanych odpadów komunalnych zebranych na terenie miasta Białystok w latach 2007-2016

źródło: GUS

Odpady komunalne zmieszane muszą być poddawane przetworzeniu w instalacjach do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów. W wyniku mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych wydziela się frakcje dające się wykorzystać materiałowo lub energetycznie. Po procesie mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych powstaje frakcja, która wymaga dalszego biologicznego przetworzenia. Pozostałości z sortowania po przetworzeniu, w postaci stabilizatu, mogą być kierowane na składowiska odpadów spełniające określone wymagania.

Od 1 stycznia 2012 r. obowiązuje ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Gmina ma za zadanie zapewnić odbieranie i właściwe - ekologicznie bezpieczne zagospodarowanie wszystkich odpadów komunalnych powstających na jej terenie. Obowiązkiem Gminy jest zorganizowanie i nadzorowanie sprawnego systemu selektywnej zbiórki odpadów, które powinny zostać poddane odzyskowi lub recyklingowi.

Zgodnie z głównymi założeniami nowelizacji przepisów ustawy, zmieszane odpady komunalne oraz odpady zielone (z pielęgnacji terenów zielonych oraz targowisk) należy kierować do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (tzw. RIPOK). Odpady te muszą zostać zagospodarowane w regionie gospodarki odpadami, na którym zostały wytworzone. Wyjątek stanowi sytuacja, kiedy instalacja w regionie uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn. Wówczas odpady należy skierować do instalacji zastępczej wyznaczonej w uchwale sejmiku województwa w sprawie wykonania Planu Gospodarki Odpadami.

Odpady od właścicieli nieruchomości zamieszkałych może odbierać wyłącznie wyłoniona w drodze przetargu firma. Odpady z nieruchomości niezamieszkałych mogą być odbierane przez przedsiębiorcę wpisanego do rejestru działalności regulowanej w danej gminie i spełniającego określone wymagania. Istnieją dwa modele wyboru przez gminę instalacji przetwarzania ze względu na rodzaj ogłoszonego przetargu. W przypadku przetargu na odbieranie odpadów podmiot odbierający będzie przewoził je do instalacji wskazanych przez gminę. Gmina ma obowiązek zawrzeć w SIWZ wymóg dotyczący przekazywania odpadów komunalnych zmieszanych oraz odpadów zielonych do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych wskazanych w uchwale sejmiku województwa w sprawie wykonania planu gospodarki odpadami. W przypadku przetargu na odbieranie i zagospodarowanie podmiot odbierający będzie wybierał i wskazywał w ofercie

instalację, do której przekazywał będzie odebrane odpady komunalne (akceptacja instalacji poprzez wybór oferty przez gminę).

Za odbiór odpadów wszyscy mieszkańcy gminy uiszczają jedną podstawową stawkę, dzięki czemu nikomu nie powinno „opłacać się” wyrzucanie odpadów do lasu. Ponadto osoby, które nie będą segregowały odpadów będą płacić więcej.

Gminy miały termin do połowy 2013 r. na wprowadzenie na swoim terenie nowego systemu gospodarowania odpadami. Do zadań gmin należała edukacja mieszkańców oraz przekazanie im informacji na temat obowiązujących zasad. Dzięki nowej ustawie gminy zyskały nowe obowiązki, kompetencje i narzędzia do działania. Dysponując środkami z opłat od mieszkańców, pokrywają z nich koszty obsługi całego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym np. tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

STAN

Na terenie miasta funkcjonuje Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Białymstoku - nowoczesny obiekt, w którym dzięki obróbce termicznej, produkowana jest energia elektryczna i ciepła. Instalacja jest przyjazna dla środowiska i mieszkańców Białegostoku. Jest elementem powstającego nowoczesnego systemu gospodarki odpadami.

Białystok należy do pierwszych miast w Polsce, którego władze poważnie potraktowały problem dostosowania gospodarki odpadami do europejskich przepisów. Unijna polityka zakłada maksymalne ograniczenie ilości odpadów składowanych w tradycyjny sposób. Znaczna część odpadów ma być poddana recyklingowi. Te, które nie nadają się do ponownego wykorzystania i nie mogą być składowane, są termicznie unieszkodliwione. Do ZUOK trafiają zmieszane odpady komunalne z Białegostoku oraz sąsiadujących gmin. Zakłada się też przyjmowanie pozostałości pochodzących z procesu sortowania odpadów, których kaloryczność wynosi powyżej 6 MJ/kg i zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki nie mogą być one składowane. ZUOK jest w stanie przetworzyć 15,5 tony odpadów komunalnych w ciągu godziny, a więc do 120 tys. ton w ciągu roku. Dzięki zastosowanej technologii możliwe jest wytworzenie rocznie ok. 38 tys. MWh energii elektrycznej oraz ok. 360 tys. GJ energii cieplnej, która trafi do miejskiej sieci ciepłowniczej i będzie wykorzystywana na potrzeby własne. Taka ilość energii elektrycznej może zasilić około 16 tys. gospodarstw domowych, a energia cieplna ogrzać zimą około 875 domów jednorodzinnych. Obiekt wyposażony jest w instalację oczyszczania spalin (IOS), która powoduje, że ZUOK jest w pełni bezpieczny dla środowiska. Instalacja oczyszcza spaliny z tlenków azotu (NOx), kwaśnych zanieczyszczeń, metali ciężkich, dioksyn i furanów oraz pyłów. W efekcie emisja spalin jest na minimalnym poziomie, o wiele niższym od dopuszczalnych wartości określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie standardów emisyjnych z instalacji. Spaliny są przez cały czas monitorowane przez służby spółki Lech oraz inspekcje ochrony środowiska. W ZUOK w Białymstoku zastosowano też najnowocześniejsze rozwiązania, które powodują, że nieprzyjemne zapachy z hali wyładunku odpadów nie wydostają się na zewnątrz – dzięki wytworzonemu podciśnieniu są zasysane do wewnątrz budynku.

Spośród wielu inwestycji zrealizowanych na rzecz poprawy gospodarki odpadami należy wymienić uruchomienie w 2016 roku nowoczesnej sortowni odpadów surowcowych w Zakładzie Utylizacji Odpadów Komunalnych w Hryniewiczach. Budowa nowej sortowni odpadów zrealizowana została w ramach projektu „Przebudowa instalacji związanej z odzyskiem odpadów w Hryniewiczach k. Białegostoku”. Inwestorem jest spółka LECH zarządzająca w imieniu Miasta Białystok systemem gospodarki odpadami, opartym na selektywnej zbiórce, zakładzie termicznego przekształcania w Białymstoku oraz składowisku wraz z sortownią w Hryniewiczach. W 2020 r. poziom recyklingu odpadów komunalnych w postaci papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, musi osiągnąć wagowo wysokość co najmniej 50 proc. ilości tych odpadów. Ten poziom pozwoli osiągnąć nowoczesną sortownię. Powstała linia technologiczna do odzysku odpadów w procesie sortowania o zdolności przerobowej 40 tys. ton/rok odpadów selektywnie zebranych, z wykorzystaniem separatorów oraz prasowaniem i belowaniem odzyskiwanych surowców wtórnych. Linia technologiczna zamontowana jest w nowym budynku zrealizowanym również w ramach projektu. Odpady będące pozostałościami pochodzącymi z procesu sortowania odpadów, których kaloryczność wynosi powyżej 6 MJ/kg i

zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki nie mogą być składowane, trafią do termicznego unieszkodliwienia w ZUOK w Białymstoku. Na polach ZUOK w Hryniewiczach składowane będą natomiast nieliczne odpady, głównie remontowo-budowlane oraz pozostałości po sortowaniu i kompostowaniu o kaloryczności poniżej 6 MJ/kg, nie nadające się do termicznego unieszkodliwienia ani dalszego odzysku. Na składowisko trafiają również żużle i zestalone popioły powstające w wyniku termicznego unieszkodliwienia odpadów w ZUOK w Białymstoku. Białystok posiadając tak nowoczesne instalacje do gospodarki odpadami, jak spalarnia i sortownia, będzie w stanie osiągnąć najniższe poziomy składowania odpadów i najwyższe recyklingu.

Odpady niebezpieczne

W 2016 r. w bazie WSO⁴ zgromadzono informacje o 1052 producentach odpadów niebezpiecznych. Pod względem ilości wytworzonych odpadów do największych wytwórców należały:

• P.U.H.P. " LECH" Sp. z o.o.	- 3 344,9 ton
• Separator Service	- 627,9 ton
• "MPO" Sp. z o.o.	- 578,8 ton
• Uniwersytecki Szpital Kliniczny	- 390,8 ton
• PGE DYSTRYBUCCJA S.A.	- 252,4 ton
• SP ZOZ Wojewódzki Szpital Zespolony im. J. Śniadeckiego	- 136,6 ton

Na terenie miasta wytworzono 7530,3 ton odpadów niebezpiecznych, zebrano 7272,9 ton, w instalacjach: odzyskano 918,2 ton; unieszkodliwiono – 3655,3 ton. Zbieraniem zajmowało się 48 specjalistycznych firm posiadających odpowiednie zezwolenia, 6 podmiotów zajmowało się odzyskiem odpadów w instalacjach.

Największą grupę odpadów niebezpiecznych stanowiły te z termicznego przekształcenia odpadów. Znaczącą grupą były odpady z odwadniania olejów w separatorach.

PRZECIWDZIAŁANIA – KONTROLE SKŁADOWISK I ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH

W ramach nadzoru i przeciwdziałania nieprawidłowościom z zakresu gospodarki odpadami, Inspektorat przeprowadził kontrole w następujących podmiotach, które są wytwórcami odpadów:

- **Zakład Usługowo-Handlowy "AUTO KOMPLEKS" Lech Wróblewski** (kontrola: luty 2016 r.). Kontrolowany nie prowadził ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów, przekazywał do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego informację, iż w ramach prowadzonej działalności usługowej nie wytwarzał odpadów. Zbiorcze zestawienia danych o odpadach nie były przekazywane. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości pouczono kontrolowanego.
- **Przychodnia Weterynaryjna „TROPEK" Katarzyna Żakiewicz** (kontrola: luty-marzec 2016 r.). Ewidencja ilościowa i jakościowa wytwarzanych odpadów nie była prowadzona prawidłowo. Zbiorcze zestawienie danych o odpadach za 2014 rok zostało sporządzone i nieterminowo przesłane do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego, w wyniku czego wydano decyzję wymierzającą karę pieniężną.
- **Białostockie Zakłady Graficzne S.A.** (kontrola: luty-marzec 2015 r.). Ewidencję wytwarzanych odpadów prowadzono prawidłowo z wykorzystaniem kart ewidencji i kart przekazania odpadów. Sprawozdania o odpadach składano terminowo do Urzędu Marszałkowskiego w Białymstoku. Kontrolowany w 2015 roku przekroczył ilości wytworzonych odpadów o kodzie 15 01 02 i 19 12 01 w stosunku do ilości zawartych w posiadanym pozwoleniu, w wyniku czego wydano zarządzenie pokontrolne.
- **ALTRAD POLAND S.A.** (kontrola interwencyjna: kwiecień-maj 2016 r.). Wytworzone odpady magazynowane były na terenie zakładu w wyznaczonych do tego celu miejscach, a następnie przekazywane przedsiębiorstwom posiadającym stosowne zezwolenia. Kontrolowany prawidłowo prowadził ewidencję odpadów z zastosowaniem kart ewidencji oraz kart przekazania odpadu. Zbiorcze zestawienia danych o odpadach za lata 2012-2015 zostały sporządzane i przekazane do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego terminowo. W 2015 r. stwierdzono przekroczenie ilości

⁴ Wojewódzki System Odpadowy, Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego

wytworzonych odpadów określonych w posiadanej decyzji, tj.: odpadu o kodzie 08 02 01 – odpady proszków powlekających. W 2013 r. stwierdzono przekroczenie ilości wytworzonych odpadów określonych w przedmiotowej decyzji, tj.: odpadu o kodzie 15 01 07 – opakowania ze szkła. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano zarządzenie pokontrolne.

- **CUKIERNIA MEL Piotr Trzaska** (kontrola: wrzesień 2016 r.). Kontrolowany przedłożył zawiadomienie o rozpoczęciu działalności polegającej na wprowadzaniu opakowań na rynek, po terminie ustawowym. Roczne sprawozdanie o produktach w opakowaniach, opakowaniach, o gospodarowaniu odpadami opakowaniowymi za rok 2015 zostało przedłożone po terminie ustawowym. Cukiernia Mel w Białymstoku przedłożyła sprawozdania OŚ-OP1 o wysokości należnej opłaty produktowej za lata 2011-2015 po terminie ustawowym. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości pouczono kontrolowanego, nałożono mandat oraz wymierzono administracyjne kary pieniężne.
- **Odlewnia Białystok S.A.** (kontrola: wrzesień-październik 2016 r.). Stan formalnoprawny w zakresie gospodarki odpadami uregulowany. Ilościowa i jakościowa ewidencja wytwarzanych odpadów była prowadzona. Sprawozdanie o odpadach za 2015 r. zostało nieterminowo przedłożone do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego, w wyniku czego pouczono kontrolowanego oraz wydano zarządzenie pokontrolne.
- **Hartownia Białystok S.A.** (kontrola: wrzesień-październik 2016 r.). Stan formalnoprawny w zakresie gospodarki odpadami uregulowany. Ilościowa i jakościowa ewidencja wytwarzanych odpadów była prowadzona. Sprawozdanie o odpadach za 2015 r. zostało nieterminowo przedłożone do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego, w wyniku czego pouczono kontrolowanego oraz wydano zarządzenie pokontrolne.
- **PHU „AUTO-KOLOR” Maciej Żmujdzin** (kontrola: wrzesień-październik 2016 r.). Odpady niebezpieczne przechowywane były w wydzielonym pomieszczeniu w miejscu niedostępnym dla osób trzecich zadaszonym w zamkniętych beczkach i kontenerach opisanych kodami odpadów. Wytworzone odpady odbierane były przez uprawnione do tego celu firmy. Kontrolowany prowadził ewidencję odpadów. Zakład posiadał karty przekazania i ewidencji odpadów. Roczne zestawienia danych o odpadach oraz o sposobach gospodarowania nimi do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku za lata 2012-2015 zostały sporządzone i terminowo złożone. Kontrolowany w 2014 i 2015 roku przekroczył deklarowaną ilość w posiadanej decyzji odpadów o kodzie 16 01 19 – tworzywa sztuczne, w wyniku czego pouczono kontrolowanego oraz wydano zarządzenie pokontrolne.
- **Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Białymstoku** (kontrola: wrzesień-październik 2016 r.). Podstawowym działaniem spółki jest wykonywanie zadań własnych Gminy Białystok, w celu zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców z zakresu zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym ich odzysku i unieszkodliwiania, oraz utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Białystok. W ramach eksploatacji ZUOK profil działalności przedsiębiorstwa PUHP „Lech” obejmuje:
  - przetwarzanie odpadów komunalnych,
  - odzysk i unieszkodliwianie wytworzonych odpadów procesowych,
  - wytwarzanie energii elektrycznej oraz energii cieplnej.Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowo-Produkcyjne „LECH” Sp. z o.o. posiada pozwolenie zintegrowane na eksploatację instalacji:
  - do termicznego przekształcania odpadów innych niż niebezpieczne o zdolności przetwarzania ponad 3 tony na godzinę,
  - do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych o zdolności przetwarzania ponad 10 ton na dobę z wykorzystaniem obróbki fizyko-chemicznej,
  - do odzysku odpadów innych niż niebezpieczne z wyłączeniem działań realizowanych podczas oczyszczania ścieków komunalnych, o zdolności przetwarzania ponad 75 ton na dobę, z wykorzystaniem obróbki żużlu i popiołów oraz obejmujące pozwoleniem zintegrowanym instalacje i urządzenia będące w powiązaniu technologicznym i funkcjonalnym z ww. instalacjami wchodzące w skład Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK) w Białymstoku, zlokalizowanego przy ul. Gen. Wł. Andersa.Na terenie Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Białymstoku przetwarzanie odpadów prowadzone jest w 3 instalacjach:
  - instalacji I1 – instalacja do termicznego przekształcania stałych odpadów komunalnych o wydajności 15,5 Mg/h, tj. 120000 Mg/rok (przy wartości opałowej odpadów równej 7,5 MJ/kg),
  - instalacji I2 – instalacja do stabilizacji i zestalania popiołów oraz stałych pozostałości z procesu oczyszczania spalin o wydajności 23 Mg/dobę, tj. 8600 Mg/rok,

-instalacji I3 – instalacja waloryzacji i dojrzewiania żużli o wydajności 11,7 Mg/h, tj. 36500 Mg/rok.

Odpady dowożone na teren ZUOK, bezpośrednio z samochodów są wyładowywane do bunkra zlokalizowanego w hali wyładunku odpadów będącej częścią budynku procesowego.

Zakład wypełnił terminowo obowiązek przedłożenia Marszałkowi Województwa Podlaskiego informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania nimi za rok 2015. Ewidencja ilościowa i jakościowa wytwarzanych oraz przekazywanych odpadów prowadzona prawidłowo (zgodnie z obowiązującymi wzorami dokumentów ewidencji i przekazywania odpadów). Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami.

- **Mechanika-Wulkanizacja Łukasz Popławski** (kontrola interwencyjna: wrzesień-październik 2016 r.). W zakładzie nie była prowadzona ilościowa i jakościowa ewidencja wytwarzanych odpadów, zgodnie z przyjętym katalogiem odpadów i wzorami dokumentów /przy zastosowaniu kart ewidencji i kart przekazania odpadów/ w związku z czym określenie rzeczywistej ilości wytwarzanych odpadów nie była możliwa. W wyniku w/w nieprawidłowości wydano zarządzenie pokontrolne oraz nałożono mandat.
- **Uniwersytecki Dziecięcy Szpital Kliniczny w Białymstoku im. I. Zamenhofa** (kontrola: październik-listopad 2016 r.). Odpady zawierające drobnoustroje chorobotwórcze przechowywane były w budynku na terenie szpitala w specjalnie na ten cel wydzielonym i przystosowanym pomieszczeniu, które zabezpieczono przed dostępem osób nieupoważnionych z niezależnym wejściem. Odpady zbierane były selektywnie w miejscach ich powstawania z podziałem na odpady zakaźne, specjalne i pozostałe oraz przechowywane w odpowiednich workach lub pojemnikach w miejscu przeznaczonym na ten cel, w którym znajdował się agregat chłodniczy. Stan formalnoprawny w zakresie gospodarki odpadami uregulowany. Odpady odbierane były przez firmy posiadające stosowne zezwolenia. Ewidencja wytwarzanych odpadów prowadzona była prawidłowo z zastosowaniem kart ewidencji odpadów oraz kart przekazania odpadów. Kontrolowany posiadał dokumenty potwierdzające unieszkodliwienie odpadów medycznych. Zbiorcze zestawienie danych o odpadach za lata 2012, 2013, 2014, 2015 zostały sporządzone i przesłane terminowo do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego. Podczas kontroli stwierdzono naruszenie warunków posiadanej decyzji - wytworzenie odpadu w 2014 r., na który kontrolowany nie posiadał pozwolenia. W wyniku stwierdzonej nieprawidłowości pouczono kontrolowanego oraz wydano zarządzenie pokontrolne.
- **Przedsiębiorstwo Usługowo-Asenizacyjne „ASTWA” Sp. z o.o.** (kontrola interwencyjna: październik-listopad 2016 r.). PU-A "ASTWA" Sp. z o.o. w Białymstoku w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi prowadzi działalność polegającą na odbieraniu, zbieraniu oraz transporcie odpadów. Spółka prawidłowo prowadziła ilościową i jakościową ewidencję odpadów z zastosowaniem kart ewidencji oraz kart przekazania odpadów. Kontrolowany podmiot sporządził zbiorcze zestawienie danych o odpadach za 2013, 2014 oraz 2015 r. oraz przekazał je terminowo do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego. Podczas przeprowadzonych wizji lokalnych terenu bazy magazynowo - transportowej stwierdzono magazynowanie odpadów o kodach: 20 01 35 (zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające niebezpieczne składniki), 20 01 36 (Inne zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne), 20 01 23 (zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające freony) oraz 16 01 03 (zużyte opony) niezgodnie z warunkami posiadanej decyzji. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano decyzję o karze.
- **„Mobilna Obsługa Przedsiębiorstw – Jarosław Tarachon” Sp. K.** (kontrola: listopad 2016 r.). Kontrolowany prawidłowo prowadził ilościową i jakościową ewidencję odpadów z zastosowaniem kart ewidencji oraz kart przekazania odpadów oraz sporządził zbiorcze zestawienie danych o odpadach za 2014 oraz 2015 r. i przekazał je terminowo do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego. Podczas kontroli wykazano następujące nieprawidłowości: prowadzenie procesu odzysku odpadów odbieranych z cmentarzy miejskich w procesie R12 na terenie bazy magazynowo transportowej przy ulicy 42 Pułku Piechoty 74 w Białymstoku bez wymaganego zezwolenia na przetwarzanie odpadów; teren bazy magazynowo - transportowej nie był wyposażony w urządzenia lub systemy zapewniające zagospodarowanie ścieków przemysłowych; baza magazynowo - transportowa nie była wyposażona w pomieszczenia socjalne dla pracowników odpowiadające liczbie zatrudnionych; baza magazynowo - transportowa nie była wyposażona w legalizowaną samochodową wagę najazdową; kontrolowany nie posiadał dokumentów potwierdzających częstotliwość mycia pojazdów i urządzeń z częstotliwością zapewniającą im właściwy stan sanitarny, czyli nie rzadziej niż raz na miesiąc, a w okresie letnim nie rzadziej niż raz na 2 tygodnie; przekazanie odpadów pochodzących z Cmentarza Miejskiego w Białymstoku celem ich dalszego zagospodarowania do instalacji niewskazanej w Uchwale Sejmiku Województwa Podlaskiego; złożenie korekty sprawozdania podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli

nieruchomości za I półrocze 2016 r. do PUHP "LECH" Sp. z o. o. niezgodnego ze stanem faktycznym. W wyniku w/w naruszeń nałożono mandat oraz wydano decyzję wymierzającą karę pieniężną.

- **MPO Spółka z o.o.** (kontrola: grudzień 2016 r.). Podczas kontroli stwierdzono zbieranie odpadów o kodach: 18 01 01, 19 08 05, 19 12 01, 19 12 09, 19 12 12, 19 12 04, 20 01 33, 20 01 35 nie ujętych w zezwoleniu na zbieranie odpadów (2014 r.); zbieranie odpadów o kodach: 19 12 01, 19 12 07, 19 12 04, 20 01 35 nieujętych w zezwoleniu na zbieranie odpadów (2015 r.). Ponadto spółka wytworzyła w procesie kruszenia odpad o kodzie 17 09 04 nieuwzględniony w decyzji na przetwarzanie w procesie kruszenia. W wyniku w/w nieprawidłowości wydano zarządzenie pokontrolne oraz decyzje o karze.
- **Skup Metali Kolorowych i Żłomu "KAMSHOW" Kamil Niedzielko** (kontrola: grudzień 2016 r.). Zbiorcze zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów za lata 2013-2015 nie zostały złożone do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego. Ilościowa i jakościowa ewidencja zbieranych odpadów była prowadzona nieprawidłowo (firma posiadała tylko karty przekazania odpadów). W czasie kontroli stwierdzono naruszenie warunków posiadanego zezwolenia na zbieranie odpadów: miejsce magazynowania odpadów nie zostało zabezpieczone przed dostępem osób trzecich (brak ogrodzenia samego punktu skupu), część odpadów była magazynowa luzem (brak kontenerów) na niezabezpieczonej ziemi (brak szczelnej nawierzchni na części działki), miejsce magazynowania odpadów nie zostało oznakowane, a pojemniki i kontenery nie były opisane poprawnie, odpady zużytych baterii i akumulatorów nie były zbierane do pojemników wykonanych z materiału nieprzewodzącego prądu elektrycznego (brak takiego pojemnika). W wyniku stwierdzonych naruszeń pouczono kontrolowanego oraz nałożono mandat.
- **Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowe EKTO Sp. z o.o.** (kontrola: grudzień 2016 r.). Ilościowa i jakościowa ewidencja odpadów prowadzona była z zastosowaniem kart ewidencji odpadów oraz kart przekazania odpadów. Kontrolowana jednostka sporządzała zbiorcze zestawienia danych o wytworzonych odpadach i sposobach gospodarowania nimi za lata 2014 - 2015 oraz przedkładała je terminowo do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego. Nieprawidłowo sklasyfikowano odpad, przyjmując błędnie kod 13 08 99* dla odpadu z grupy 15 02 03* (Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02), w wyniku czego wydano zarządzenie pokontrolne obligujące do wyeliminowania nieprawidłowości.
- **AWG - SERWIS Wojciech Gołowaczyk** (kontrola: styczeń-luty 2017 r.). Zbiorcze zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów za rok 2014 oraz 2015 złożone zostały do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w terminie ustawowym. Powyższe zestawienie za rok 2013 złożone zostało niezgodnie z terminem ustawowym, w wyniku czego wydano decyzję wymierzającą karę pieniężną.
- **AUTO SERWIS MAX Waldemar Falkowski** (kontrola: styczeń-luty 2017 r.). Zbiorcze zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów za rok 2013, 2014 oraz 2015 złożone zostały do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego niezgodnie z terminem ustawowym, w wyniku czego pouczono kontrolowanego oraz wydano decyzje wymierzające kary pieniężne.
- **Białostockie Centrum Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie** (kontrola: styczeń-luty 2017 r.). Odpady zawierające drobnoustroje chorobotwórcze przechowywane były w budynku na terenie szpitala w specjalnie na ten cel wydzielonym i przystosowanym pomieszczeniu, które zostało zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych z niezależnym wejściem. Odpady zbierano selektywnie w miejscach ich powstawania z podziałem na odpady zakaźne, specjalne i pozostałe oraz przechowywane były w odpowiednich workach lub pojemnikach w miejscu przeznaczonym tylko i wyłącznie na ten cel, w którym znajdował się agregat chłodniczy. Wytwarzane odpady przekazywano firmom posiadającym stosowne zezwolenia. Ewidencja ilościowa i jakościowa wytwarzanych odpadów prowadzona była prawidłowo z zastosowaniem kart ewidencji oraz kart przekazania odpadów. Zbiorcze zestawienie danych o odpadach za lata 2012, 2013, 2014, 2015 zostały sporządzone i przesłane terminowo do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego. W wyniku kontroli stwierdzono naruszenie warunków posiadanej decyzji - przekroczenie ilości wytworzonych odpadów. W wyniku w/w nieprawidłowości pouczono kontrolowanego oraz wydano zarządzenie pokontrolne obligujące do podjęcia działań naprawczych.
- **Prywatna Klinika Położniczo – Ginekologiczna** (kontrola: luty-marzec 2017 r.). Odpady zawierające drobnoustroje chorobotwórcze przechowywane były na terenie posesji przy ul. Parkowej 6 w kontenerach, które zostały zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych. Odpady zbierane były

selektywnie w miejscach ich powstawania z podziałem na odpady zakaźne, specjalne i pozostałe oraz przechowywane w odpowiednich workach lub pojemnikach w miejscu przeznaczonym tylko i wyłącznie na ten cel. Odpady medyczne w latach 2012, 2013, 2014, 2015 i 2016 odbierane były przez firmę posiadającą stosowne zezwolenia. Ewidencja ilościowa i jakościowa wytwarzanych odpadów w kontrolowanej jednostce prowadzona była prawidłowo z zastosowaniem kart ewidencji oraz kart przekazania odpadów. Kontrolowana jednostka posiada dokumenty potwierdzające unieszkodliwienie odpadów medycznych od miesiąca września 2014 r. Zbiorcze zestawienie danych o odpadach za lata 2012, 2013, 2015 zostały sporządzone i przesłane terminowo do WIOŚ w Białymstoku i następnie przekazane do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego. Natomiast sprawozdanie z odpadów za 2014 rok zostało złożone z naruszeniem ustawowego terminu, w wyniku czego wydano decyzję wymierzającą karę pieniężną.

- **"GÓRNA PÓŁKA" Kamil Zieliński** (kontrola: kwiecień 2017 r.). Ze względu na ilość wytwarzanych odpadów Zakład zwolniony jest z obowiązku posiadania jakichkolwiek decyzji w zakresie gospodarki odpadami. Ilościowa i jakościowa ewidencja odpadów prowadzona była prawidłowo z zastosowaniem kart ewidencji odpadów. Zbiorcze zestawienie danych o odpadach za 2016 r. zostało przekazane nieterminowo do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego, w wyniku czego pouczono kontrolowanego oraz wydano zarządzenie pokontrolne.
- **BIAGLASS Huta Szkła Białystok Sp. z o.o.** (kontrola: maj-czerwiec 2017 r.). Ewidencję ilościową i jakościową wytwarzanych oraz przekazywanych odpadów prowadzono prawidłowo z wykorzystaniem kart ewidencji i przekazywania odpadów. Kontrolowany prawidłowo wypełniał obowiązki dotyczące opłaty produktowej i depozytowej. Informacje o odpadach za lata 2015-2016 zostały sporządzone oraz przekazane terminowo do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego, natomiast za rok 2014 zostało przekazane nieterminowo. W wyniku w/w nieprawidłowości wydano zarządzenie pokontrolne oraz decyzję wymierzającą karę pieniężną.
- **Rosti Poland Sp. z o.o.** (kontrola: maj 2017 r.). Podmiot prowadził ewidencje wytwarzanych odpadów przy zastosowaniu kart ewidencji oraz kart przekazania odpadów. Sprawozdanie o rodzajach odpadów i sposobach gospodarowania nimi za 2016 r. zostało złożone do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego z zachowaniem ustawowego terminu. Podczas kontroli stwierdzono wytwarzanie odpadów bez wymaganej decyzji w okresie 29.04.2016 r. - 05.04.2017 r. W wyniku w/w nieprawidłowości pouczono kontrolowanego oraz wydano decyzję wymierzającą karę pieniężną.
- **"GERBIL" Dariusz Odachowski** (kontrola: maj-czerwiec 2017 r.). Kontrolowany nie prowadził pełnej ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów. Zbiorcze zestawienia danych o odpadach za rok 2013 oraz 2016 złożone zostały do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego niezgodnie z terminem ustawowym. Powyższe sprawozdanie za rok 2014 nie zostało złożone. Sprawozdanie za rok 2015 złożono zgodnie z terminem ustawowym. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości pouczono kontrolowanego, wydano zarządzenie pokontrolne oraz decyzje wymierzające kary pieniężne.
- **Gospodarstwo Ogrodnicze Joanna Kuryłonek** (kontrola interwencyjna: czerwiec 2017 r.). Ze względu na ilość wytwarzanych odpadów w skali roku, Gospodarstwo Ogrodnicze zwolnione jest z obowiązku posiadania decyzji w zakresie gospodarki odpadami. Ilościowa i jakościowa ewidencja wytwarzanych odpadów nie była prowadzona, zgodnie z przyjętym katalogiem odpadów i wzorami dokumentów /przy zastosowaniu kart ewidencji i kart przekazania odpadów/ w związku z czym określenie rodzajów oraz rzeczywistej ilości wytwarzanych odpadów nie było możliwe. Kontrolowana jednostka nie sporządziła zbiorczego zestawienia danych o wytworzonych odpadach i sposobach gospodarowania nimi za rok 2016 oraz nie przedłożyła go do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości pouczono kontrolowanego oraz wydano zarządzenie pokontrolne obligujące do podjęcia działań naprawczych.
- **Skup Metali Kolorowych i Żłomu "KAMSHOW" Kamil Niedzielko** (kontrola interwencyjna: lipiec 2017 r.). W trakcie kontroli ustalono, iż na terenie kontrolowanej nieruchomości zbierane były odpady, na które firma nie posiadała zezwolenia. Ponadto ustalono, iż przyjmowane na złom odpady w postaci całych pojazdów, jak i ich części i elementów były niewłaściwie ewidencjonowane, niezgodnie ze stanem rzeczywistym, czyli posiadały w dokumentacji niezgodny z katalogiem odpadów kod odpadu (wszystkie te odpady zarejestrowano jako 17 04 05 – złom stalowy i pod takim samym kodem są przekazywane do recyklingu). W czasie kontroli stwierdzono naruszenie warunków posiadanego zezwolenia na zbieranie odpadów:- miejsce magazynowania odpadów nie zostało zabezpieczone przed dostępem osób trzecich (brak ogrodzenia samego punktu skupu), część odpadów była magazynowa luzem (brak kontenerów) na niezabezpieczonej ziemi (brak szczelnej nawierzchni na części działki), - miejsce magazynowania odpadów

nie zostało oznakowane, a pojemniki i kontenery nie zostały opisane poprawnie,- odpady zużytych baterii i akumulatorów nie były zbierane do pojemników wykonanych z materiału nieprzewodzącego prądu elektrycznego (brak takiego pojemnika),- zbierane były odpady, na które firma nie posiadała zezwolenia,- niewłaściwe i niezgodne ze stanem rzeczywistym wpisywano kody dla przyjętych na złom odpadów (przyjmowane na złom pojazdy wycofane z eksploatacji, oraz pozostałe odpady z grupy 16 01 rejestrowane są jako złom stalowy pod kodem 17 04 05 jako złom stalowy). W trakcie kontroli ustalono, że nieprawidłowości które stwierdzono przy poprzedniej kontroli firmy „Kamshow” Kamil Niedzielko, która odbyła się w dniach 07.12.-20.12.2016 r., dot. naruszenia warunków decyzji na zbieranie, w wyniku której zostało wydane zarządzenie pokontrolne, nie zostały wykonane. Kontrolowana firma przedłożyła do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego zbiorcze zestawienia danych o odpadach za 2016 r. Ustalono, że w 2016 r. firma zebrała odpady o kodach, na które nie posiadała zezwolenia na zbieranie (16 06 02* - akumulatory i baterie niklowo-kadmowe oraz 17 04 10* – kable zawierające ropę naftową, smołę i inne substancje niebezpieczne). Ilościowa i jakościowa ewidencja zbieranych odpadów nie była prowadzona prawidłowo (firma posiadała tylko karty przekazania odpadów). Kontrolowany podmiot wypełniał nierzetelnie formularze przyjęcia odpadów. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości pouczono kontrolowanego oraz nałożono mandat.

- **AUTO OIL-KEMPISTY SP. J. Halina Kempisty, Wojciech Kempisty Oddział w Białymstoku** (kontrola: lipiec-sierpień 2017 r.). Zbiorcze zestawienia danych o odpadach za lata 2014, 2015, 2016 kontrolowany podmiot sporządził nieprawidłowo, złożone zostały w terminie ustawowym na niewłaściwym druku. Korekty sprawozdań sporządzone zostały nierzetelnie. Ponadto y sklasyfikowano odpady pod niewłaściwymi kodami. W wyniku w/w nieprawidłowości pouczono kontrolowanego oraz wydano zarządzenie pokontrolne obligujące do podjęcia działań naprawczych.
- **Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Białymstoku** (kontrola: wrzesień-listopad 2017 r.). Odpady medyczne zbierane były selektywnie w miejscach ich powstawania z podziałem na odpady zakaźne, specjalne i pozostałe. Odpady zbierane były w zależności od ich rodzaju, w oznakowanych workach lub pojemnikach. Na terenie szpitala istnieje odpowiednio przystosowany magazyn odpadów, stanowiący wyposażenie obiektu spalarni. Z uwagi na niewytarczającą moc przerobową eksploatowanej spalarni, ograniczenia wynikające z ilości odpadów przewidzianych do unieszkodliwienia, określonych w decyzji na przetwarzanie odpadów (w stosunku do całości odbieranych odpadów) oraz awarii i przestojów technologicznych, remontów, przeglądów), jak również brak możliwości zmagazynowania wytworzonych przez szpital odpadów medycznych ze względu na ograniczoną pojemność magazynu odpadów przy spalarni, odpady były również odbierane przez MPO Sp. z o.o. z Białegostoku i przekazywane do termicznego unieszkodliwienia w spalarniach przez EMKA S.A. Ewidencja odpadów medycznych przekazywanych do unieszkodliwiania, tj. karty ewidencji odpadu (prowadzonej dla każdego rodzaju odpadu odrębnie), karty przekazania odpadu oraz ewidencja odpadów wytworzonych poprocesowych prowadzona była prawidłowo. Kontrolowany podmiot terminowo złożył do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego zbiorcze zestawienie danych (za lata 2015 - 2016) o odpadach. W czasie kontroli ustalono, iż zarządzający spalarnią odpadów nie zatrudniał na stanowisku kierownika spalarni odpadów medycznych osoby posiadającej świadectwo stwierdzające kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami oraz nie przeprowadzał badań fizycznych i chemicznych właściwości odpadów powstałych w wyniku termicznego przekształcenia odpadów, w tym w szczególności rozpuszczalnych frakcji metali ciężkich. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące podjęcie działań naprawczych.
- **4 BAU Sp. z o.o. w Białymstoku** (kontrola: październik-listopad 2017 r.). Odpady z budowy i remontów, powstające podczas realizacji inwestycji budowlanych prowadzonych na terenie Polski, przekazywano lokalnie firmom posiadającym stosowne zezwolenia. Odpady przewidziane do odzysku, stosowane do produkcji kruszywa, były transportowane i magazynowane na terenie nieruchomości zlokalizowanej w Białymstoku, a następnie poddawane przetwarzaniu zgodnie z posiadaniem pozwoleniem. Kontrolowana spółka prowadziła ewidencję wytwarzanych odpadów przy użyciu kart ewidencji i kart przekazania odpadów. Sprawozdanie z odpadów za 2016 rok zostało przedłożone do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego po terminie ustawowym, w wyniku czego pouczono kontrolowanego.
- **Kalinowska Halina Usługi Transportowe i Handel Węgłem** (kontrola interwencyjna: październik-listopad 2017 r.). Podczas kontroli przeprowadzono oględziny przedmiotowej działki rolnej, gdzie zdaniem skarżącego, dokonywano naprawy pojazdów ciężarowych. Oleje z pojemników na paliwa sączyły się do gruntu. Na terenie posesji tankowane były obce pojazdy. Ze starego sprzętu wyciekał płyn hydrauliczny i przedostawał się do ziemi. W czasie wizji lokalnej stwierdzono, iż przedmiotem interwencji była

nieruchomość położona w zabudowie zagrodowej porośnięta trawą. Na terenie posesji znajdował się garaż oraz dwie wiaty magazynowe, gdzie zgromadzono drewno na opał. Podczas oględzin na działce był zaparkowany samochód ciężarowy firmy SCANIA. Od właściciela uzyskano informację, iż czasami kierowcy prowadzący transport drewna, wykorzystują to miejsce w celach postojowych. Obok zabudowań, na terenie porośniętym trawą, stwierdzono części samochodowe /fotel z traktora, felgi samochodowe, drzwi od tira/ oraz zalegające odpady typu: złom, zużyte opony, pojemniki po olejach hydraulicznych. Kontrolowany nie prowadził prawidłowo ewidencji wytwarzanych odpadów (brak dokumentacji potwierdzającej przekazanie odpadów uprawnionym podmiotom) oraz nie prowadził gospodarki odpadami zgodnie z przepisami prawa. W wyniku w/w nieprawidłowości pouczono kontrolowanego oraz nałożono mandat.

- **MPK PURE HOME Sp. z o.o. Sp. K. - Oddział Białystok** (kontrola: listopad-grudzień 2017 r.). W trakcie kontroli połączonej z wizją lokalną stwierdzono, że na terenie przy ul. Produkcyjnej znajdowała się otwarta hala betonowa ze szczelnym betonowym podłożem, w której magazynowano odpady inne niż niebezpieczne. Zdaniem WIOŚ ww. hala była w złym stanie technicznym. Odpady te znajdowały się również poza halą na nieutwardzonym placu. Nie były one umieszczone w kontenerach, boksach, czy też pojemnikach (magazynowane były luzem na ternie całej hali oraz poza nią). Teren działek nie był ogrodzony w sposób uniemożliwiający przedostanie się osób postronnych (ogrodzenie było częściowo zniszczone, umożliwiając przedostanie się osób trzecich). W wyniku w/w nieprawidłowości wydano zarządzenie pokontrolne oraz decyzję o karze.
- **KOMA Sp. z o.o. Sp.k. - baza magazynowo – transportowa** (kontrola: listopad-grudzień 2017 r.). Podczas kontroli stwierdzono brak dokumentów świadczących o wypełnianiu obowiązku dot. poddawania mycia i dezynfekcji pojazdów i urządzeń z częstotliwością gwarantującą zapewnienie im właściwego stanu sanitarnego, nie rzadziej niż raz w miesiącu, a w okresie letnim nie rzadziej niż raz na 2 tygodnie. W wyniku w/w nieprawidłowości wydano zarządzenie pokontrolne obligujące do podjęcia działań naprawczych.

Pozostałe skontrolowane zakłady, w których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami to:

PILKINGTON IGP Sp. z o.o. Oddział Metal w Białymstoku (kontrola: styczeń-luty 2016 r.), **MEBLE NA WYMIAR Krzysztof Cybulin** (kontrola interwencyjna: luty 2016 r.), **"CZYŚCIOCH" Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej** (kontrola: luty-marzec 2016 r.), **PSS SPOŁEM w Białymstoku Baza Transportu** (kontrola: luty-marzec 2016 r.), **Hipermarket Auchan Hetmańska** (kontrola: marzec-kwiecień 2016 r., czerwiec-lipiec 2017 r.), **Baza magazynowa firmy PROSPRECO Polska Sp. z o.o.** (kontrola: marzec 2016 r.), **VETIKA Gabinet weterynaryjny Katarzyna Łazarska** (kontrola: marzec-kwiecień 2016 r.), **BIACOLOR SP. Z O.O.** (kontrola: marzec-kwiecień 2016 r.), **Przedsiębiorstwo TOOLCO Kazimierz Mitroszewski** (kontrola: marzec-kwiecień 2016 r.), **Zakłady Przemysłu Sklejek BIAFORM S.A.** (kontrola: marzec-czerwiec 2016 r.), **"PROMOTECH"** (kontrola: marzec-kwiecień 2016 r.), **PAKAR Jacek Szpakowski Baza magazynowania i dystrybucji gazu PAKAR Jacek Szpakowski** (kontrola: kwiecień-maj 2016 r.), **Wodociągi Białostockie** (kontrola: kwiecień-maj 2016 r.), **PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Zakład Linii Kolejowych w Białymstoku** (kontrola: kwiecień 2016 r.), **AKADU Paweł Dubowski** (kontrola interwencyjna: kwiecień-maj 2016 r.), **Przedsiębiorstwo Robót Elektrycznych i Budowlanych MIPA, Leon Stankiewicz** (kontrola: kwiecień-maj 2016 r.), **RAFKO Rafał Koc** (kontrola: kwiecień-maj 2016 r.), **Wojewódzka Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Białymstoku** (kontrola: kwiecień-czerwiec 2016 r.), **NIBE-BIAWAR Sp. z o.o.** (kontrola interwencyjna: maj-czerwiec 2016 r.), **MPK PURE HOME Sp. z o.o. Sp. K. - Oddział Białystok** (kontrola interwencyjna: maj-lipiec 2016 r.), **OILER Spółka Akcyjna Oddział Podlasie** (kontrola: maj 2016 r.), **P.P.H. "Silikaty-Białystok" Sp. z o.o.** (kontrola: maj-czerwiec 2016 r.), **P.H.U. MONITOR Władysław Kowalczyk** (kontrola: maj-czerwiec 2016 r.), **Browar Dojlidy Sp. z o.o.** (kontrola: maj-czerwiec 2016 r.), **USŁUGI CYNKOWANIA Marta Stankiewicz** (kontrola: czerwiec 2016 r.), **Zakład Gazu Bezprzewodowego w Białymstoku** (kontrola: czerwiec 2016 r.), **OPN 24 Sp. z o. o. Stacja paliw płynnych w Białymstoku** (kontrola: czerwiec-lipiec 2016 r.), **KG Metale Skup Metali Kolorowych Karol Gmiter** (kontrola: czerwiec-lipiec 2016 r.), **„ANATEX" Sp. z o.o.** (kontrola: czerwiec-lipiec 2016 r.), **Mechanika Pojazdowa Jerzy Kamiński** (kontrola: czerwiec-lipiec 2016 r.), **Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe CLARIN Krystyna Kuzyka – Żukowska** (kontrola: czerwiec-lipiec 2016 r.), **"LUMINA" Stanisław Bartnik** (kontrola: sierpień 2016 r.), **Przedsiębiorstwo "Auto-Szrot" Andrzej i Dorota Gromińscy** (kontrola: sierpień 2016 r.), **Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Usługowo - Handlowe "L.W.M." Leszek Mentel** (kontrola: wrzesień 2016 r.), **ADAMPOL S.A.** (kontrola: wrzesień 2016 r.), **Autokomis Carmax Piotr Trzeszcotko** (kontrola: wrzesień-październik 2016 r.),

Opony Przemysłowe Mariola Koc – Czyżewska (kontrola: październik 2016 r.), **GLOBAL MUSIC Adam Grzywa** (kontrola: październik 2016 r.), **Centrum Recyklingu Samochodów Rafał Ptaszyński, Krzysztof Tymoszek** (kontrola: październik-listopad 2016 r.), **PHU COMPLEX Andrzej Jakubowski** (kontrola: październik-listopad 2016 r.), **MISPOL S.A.** (kontrola: listopad-grudzień), **PGK Sp. z o.o. w Białymstoku - Zakład Stolarski** (kontrola: listopad-grudzień), **Eco Recycling Poland Sp. z o.o.** (kontrola: listopad-grudzień), **MOTO - REM Adam Mulawa** (kontrola: grudzień 2016 r.), **ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. SEGMENT CIEPŁO** (kontrola: grudzień 2016 r.), **Zakład Produkcji i Przesyłu Ciepła - Ciepłownia „ZACHÓD”** (kontrola: grudzień 2016 r.), **SPEC-POŻ Mańkowscy Spółka Jawna** (kontrola interwencyjna: grudzień 2016 r.-styczeń 2017 r.), **Przedsiębiorstwo Handlu Chemikaliami CHEMIA Sp. z o.o.** (kontrola: grudzień 2016 r.), **„Walko Recykling” Waldemar Korzeniowski** (kontrola: grudzień 2016 r.), **Happy Service Krzysztof Wierzbicki** (kontrola interwencyjna: styczeń 2017 r.), **PHJ Sp. z o. o., Sp. k.** (kontrola: styczeń-luty 2017 r.), **ZAKŁAD STOLARSKI USŁUGI STOLARSKIE Adam Kucbora** (kontrola: luty 2017 r.), **HUBERTUS Roman Tołczyk** (kontrola: luty 2017 r.), **Wojewódzki Szpital Zespolony im. J. Śniadeckiego** (kontrola: luty-marzec 2017 r.), **IRMA Ireneusz Masłowski** (kontrola interwencyjna: luty-marzec 2017 r.), **GORTEX Sp. z o. o. Spółka Komandytowa** (kontrola: luty-marzec 2017 r.), **CENTRUM MEDYCZYNY DOŚWIADCZALNEJ Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku** (kontrola: luty-marzec 2017 r.), **MULTI-IMPORT S.C. Piotr Niemyjski, Paweł Okrański, Ewa Niemyjska** (kontrola: marzec 2017 r.), **Lekarska Specjalistyczna Spółdzielnia Pracy ESKULAP** (kontrola: marzec 2017 r.), **MPK PURE HOME Sp. z o.o. Sp. K. – Oddział Białystok** (kontrola interwencyjna: marzec-kwiecień 2017 r.), **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Białymstoku** (kontrola: marzec 2017 r.), **NIBE-BIAWAR Sp. z o.o.** (kontrola: marzec-kwiecień 2017 r.), **Konrysty Konstanty i Krzysztof Świerzbiniński Spółka Jawna** (kontrola: marzec-kwiecień 2017 r.), **ALBA Sp. z o.o.** (kontrola: kwiecień-maj 2017 r.), **3Spare Sp. z o.o.** (kontrola: kwiecień-maj 2017 r.), **UNIWERSTAL Sp. z o.o.** (kontrola: maj 2015 r.), **Wojewódzka Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Białymstoku** (kontrola: maj-czerwiec 2017 r.), **KFC na ul. Nowowarszawskiej** (kontrola: maj-czerwiec 2017 r.), **CARGILL POLAND Sp. z o.o. Wytwórnia Pasz w Białymstoku** (kontrola: maj-czerwiec 2017 r.), **MASTERPRESS S.A. Oddział w Białymstoku** (kontrola: maj-czerwiec 2017 r.), **EKOBIAL S.C. A. Bielewicz, D. Omelańczuk** (kontrola: czerwiec 2017 r.), **„BIACOMEX” S.A.** (kontrola: czerwiec-lipiec 2017 r.), **AUTO-PARK Czarnik i s-ka, Sp. J.** (kontrola: czerwiec 2017 r.), **„RABET” Sp. j. Ratyński, Borkowski, Żuk** (kontrola: czerwiec-lipiec 2017 r.), **ASW WOJCIULA Sp. z o.o.** (kontrola: czerwiec-lipiec 2017 r.), **Przedsiębiorstwo Wielobranżowe VAGIT Waldemar Siuchno** (kontrola: czerwiec-lipiec 2017 r.), **Air Liquide Polska Sp. z o.o.. Oddział w Białymstoku** (kontrola: lipiec-sierpień 2017 r.), **Wodociągi Białostockie Sp. z o.o. – Oczyszczalnia Ścieków w Białymstoku** (kontrola: lipiec-sierpień 2017 r.), **Przychodnia Weterynaryjna AMICUS Łukasz Kachniarz** (kontrola: wrzesień-październik 2017 r.), **Przychodnia Weterynaryjna Maria Iwona Rudobielska** (kontrola: wrzesień-październik 2017 r.), **Przedsiębiorstwo Eksploatacji Ulic i Mostów Sp. z o.o.** (kontrola: październik-listopad 2017 r.), **POL-AZBEST Justyna Prus** (kontrola: październik-listopad 2017 r.), **Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Handlowo - Usługowe KOŁOPLAST Maciej Kołodko** (kontrola: październik 2017 r.), **ENEA Wytwarzanie Sp.z o.o. SEGMENT CIEPŁO** (kontrola: październik-listopad 2017 r.), **Alternatywa Mariusz Bednarczuk** (kontrola: październik-listopad 2017 r.), **McDONALDS POLSKA Sp. z o.o. Oddział Białystok** (kontrola: listopad 2017 r.), **CARREFOUR POLSKA Sp. z o.o. Hipermarket Carrefour, ul. Wrocławska** (kontrola: listopad 2017 r.), **Przychodnia Weterynaryjna „PUPIL” Karolina Rodziewicz** (kontrola: listopad-grudzień 2017 r.), **Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Białymstoku** (kontrola: listopad-grudzień 2017 r.), **„Walko Recykling” Waldemar Korzeniowski** (kontrola: listopad-grudzień 2017), **Enea Ciepło Sp. z o.o. Ciepłownia „ZACHÓD”** (kontrola: listopad-grudzień 2017 r.), **Usługi Komunalne „BŁYSK” Marianna Marczyk - baza magazynowo - transportowa w Białymstoku** (kontrola: grudzień 2017 r.), **PECTUR Sp. z o.o.** (kontrola: grudzień 2017 r.), **Przedsiębiorstwo Produkcyjne D. K. LAMIN Spółka Jawna** (kontrola: grudzień 2017 r.), **Centrum Medyczne HANSA-REHABILITACJA sp.j.** (kontrola: grudzień 2017 r.), **Chemiczna Spółdzielnia Pracy BETESCA w likwidacji** (kontrola: grudzień 2017 r.), **Rosti Poland Sp. z o.o.** (kontrola: listopad-grudzień 2017 r.), **CUKIERNIA KRYSZEŃ S.C. Michał i Jacek Kryszewski** (kontrola: grudzień 2017 r.), **Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami „ODZYSK” Sp. z o.o.** (kontrola: grudzień 2017 r.).

HAŁAS KOMUNIKACYJNY I PRZEMYSŁOWY

PRESJE – ŹRÓDŁA HAŁASU

Hałas jest powszechnie występującym czynnikiem negatywnie oddziałującym na środowisko i jednym z poważniejszych obniżających jakość życia ludności. Nadmierny hałas to wszelkiego rodzaju niepożądane, nieprzyjemne i uciążliwe dźwięki, powodowane głównie przez transport: drogowy, kolejowy, lotniczy, działalność przemysłową czy związaną z rekreacją.

Na terenie województwa najistotniejsze źródła hałasu to transport drogowy oraz w ograniczonym stopniu zakłady przemysłowe.

Wpływ na klimat akustyczny ma dynamiczny rozwój motoryzacji, także na terenie powiatu m. Białystok. Według danych GUS w roku 2014 w powiecie było zarejestrowanych ogółem 142 942 pojazdy, o 4671 więcej w porównaniu do roku 2013. Wzrost ilości pojazdów powoduje zwiększenie natężenia ruchu drogowego, a tym samym wzrost uciążliwości hałasowej.

Hałas przemysłowy generują różnego rodzaju pracujące maszyny i urządzenia oraz niektóre procesy technologiczne w zakładach przemysłowych. Do tego rodzaju hałasu zalicza się również dźwięki emitowane z obiektów handlowych i gastronomicznych, gdzie źródłami emisji są: urządzenia klimatyzacyjne, wentylatory itp., a także z systemów nagłaśniających z lokali rozrywkowych.

W odróżnieniu od hałasu komunikacyjnego, hałas przemysłowy ma na ogół zasięg lokalny i przeważnie w bardzo ograniczonym stopniu kształtuje klimat akustyczny środowiska.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub, co najmniej na tym poziomie oraz zmniejszenie poziomu hałasu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest dotrzymany.

Aktualne normy hałasu w środowisku określa rozporządzenie *Ministra Środowiska*⁵ z 2012 roku, w którym podwyższono wartości dopuszczalne w odniesieniu do lat poprzednich.

STAN – POMIARY HAŁASU

HAŁAS KOMUNIKACYJNY

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, od roku 2008 Inspekcja Ochrony Środowiska nie ma obowiązku prowadzenia pomiarów monitoringowych hałasu na obszarach podlegających opracowaniu map akustycznych. Na terenie Białegostoku, który należy do obszarów podlegających mapowaniu, obowiązek wykonywania mapy akustycznej należy do Prezydenta Miasta. Mapa jest elementem oceny stanu akustycznego środowiska, narażenia ludności na ponadnormatywny hałas oraz podstawą do opracowania programów ochrony przed hałasem. Pierwsza mapa akustyczna miasta powstała w 2008 roku, w 2013 roku dokonano pierwszej aktualizacji, a w 2017 roku w wyniku III rundy mapowania akustycznego powstała najnowsza aktualizacja mapy akustycznej Białegostoku. W efekcie mapowania opracowano „Program Ochrony Środowiska przed Hałasem dla miasta Białegostoku” będący programem naprawczym.

Analiza map rozprzestrzeniania hałasu oraz dane statystyczne pozwalają wnioskować, iż najistotniejszym czynnikiem decydującym o stanie klimatu akustycznego w Białymstoku jest ruch drogowy. Jest to jedyny z czynników, w przypadku którego można mówić, iż oddziałuje on na terenie całego miasta powodując przekroczenia norm. Obszarami o szczególnie dużym zagrożeniu ponadnormatywnym poziomem hałasu, z uwagi na ilość osób i wielkość przekroczeń poziomów dopuszczalnych są rejonu położone przy następujących odcinkach ulic: **ul. Piastowska** na odcinku od ul. Mieszka I do ul. Jana Klemensa Branickiego, **ul. Aleja**

⁵ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2012 Nr 0, poz. 1109).

Solidarności od ul. Jacka Kaczmarskiego do ul. Juliana Tuwima, **ul. Zwierzyniecka** w pobliżu skrzyżowania z ul. Wiejską, **obszar w pobliżu skrzyżowania** ulic Hetmańskiej, Wierzbowej, Alei Jana Pawła II, **odcinki** ul. Hugo Kołłątaja, **ul. Nowowarszawska** i **ul. Dojlidy Fabryczne** na odcinku od ul. Stawowej do ul. K. Ciołkowskiego łącznie ze skrzyżowaniem ul. K. Ciołkowskiego z ul. Nowowarszawską. Z dokumentacji wynika, że oddziaływanie linii kolejowych ma znaczenie marginalne, a hałas przemysłowy w zależności od lokalizacji zakładu jest silnie zróżnicowany jednak w porównaniu z hałasem drogowym, wielokrotnie mniejszy. Prowadzone badania pozwoliły na zidentyfikowanie zakładów, które naruszają standardy jakości środowiska w zakresie emisji hałasu, jak też zakładów które nie emitują ponadnormatywnego hałasu na sąsiadujących terenach. Łączna powierzchnia terenów z przekroczeniami emisji hałasu przemysłowego, jest znikoma w porównaniu do terenów zagrożonych hałasem drogowym.

PRZECIWDZIAŁANIA

HAŁAS KOMUNIKACYJNY

Największy wpływ na kształtowanie wielkości hałasu przy drogach mają parametry źródła, tzn. parametry ruchu drogowego, do których należą: natężenie ruchu, udział pojazdów ciężkich i motocykli oraz prędkość potoku pojazdów. Bardzo duży wpływ na wielkość emisji ma stan techniczny pojazdów.

Poza wymienionymi czynnikami na poziom emitowanego hałasu w warunkach miejskich mają wpływ: płynność ruchu, styl jazdy, a także pochylenie odcinka drogi, wysokość odbiorcy nad jezdnią, odległość odbiorcy od jezdni, kształt i sposób pokrycia terenu (asfalt, beton, trawa itp.), ukształtowanie terenu i sposób jego zagospodarowania oraz ewentualne przeszkody.

Ochrona przed hałasem drogowym dotyczy metod i sposobów zarówno w strefie emisji (powstawania) jak i imisji (odbioru) hałasu. Generalnie metody ochrony przed hałasem polegają na:

- Niedopuszczeniu do powstania bądź likwidacji źródła hałasu, gdzie ważną rolę odgrywa planowanie przestrzenne. Wykonywane opracowania ekofizjograficzne oraz prognozy oddziaływania na środowisko obejmują m.in. diagnozę stanu i funkcjonowania środowiska, a w szczególności ocenę stanu środowiska, jego zagrożeń i możliwości ich ograniczenia;
- Tłumieniu dźwięku u źródła. Należą do nich działania:
  - wyprowadzenie ruchu poza tereny wrażliwe akustycznie (obwodnice, reorganizacja ruchu na terenach chronionych),
  - redukcja udziału pojazdów ciężkich,
  - ciche nawierzchnie jezdni drogowych,
  - utrzymanie stanu technicznego jezdni,
  - organizacja ruchu (płynność ruchu, prędkość, strefy uspokojonego ruchu),
  - wyłączanie ulic z ruchu;
- Ograniczeniu propagacji źródła poprzez ekranowanie (ekrany akustyczne, ekrany akustyczne z dyfuzorami/dyfraktorami, wały ziemne);
- Ochronie ludności (budynków) na terenie narażonym na nadmierny hałas poprzez wymianę stolarki otworowej czy stosowanie podwójnych elewacji.

W ostatnich latach władze miasta zrealizowały (i nadal realizują) szereg inwestycji z zakresu przebudowy i modernizacji infrastruktury drogowej – transportowej, co ma podstawowy wpływ na zmiany w natężeniu ruchu samochodowego na obszarach zagrożonych. Realizowane inwestycje polegają głównie na wyprowadzeniu ruchu pojazdów ciężkich poza granice miasta (budowa obwodnic), a także wprowadzenie nowoczesnego transportu publicznego oraz propagowanie ruchu rowerowego poprzez budowę ścieżek rowerowych i stacji wypożyczalni rowerów BiKeR.

Do najnowszych inwestycji drogowych prowadzonych w Białymstoku należą między innymi: budowa Trasy Niepodległości. Trasa Niepodległości zostanie zrealizowana do końca 2018 roku i ma za zadanie zapewnić wygodny przejazd między odległymi osiedlami bez konieczności wjazdu do centrum miasta, szybki objazd

centrum Białegostoku od zachodu i dojazd do terenów przemysłowych miasta; przebudowa ul. Ciołkowskiego polegająca na połączeniu Trasy Generalskiej i przyszłej Trasy Niepodległości – planowane zakończenie realizacji na jesieni 2018 roku; przedłużenie ul. Sitarskiej na odcinku od skrzyżowania z ul. Kozłową do ul. Świętokrzyskiej (w projekcie tym uwzględniono przebudowę Alei 1000-lecia Państwa Polskiego i ul. Jurowieckiej oraz zakup 20 niskoemisyjnych autobusów komunikacji miejskiej) i szereg innych ważnych inwestycji drogowych.

HAŁAS PRZEMYSŁOWY – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

Zagrożenie hałasem przemysłowym związane jest głównie z niekorzystną lokalizacją zabudowy mieszkaniowej, w pobliżu zakładów przemysłowych. W szczególności, nowe problemy stwarza budowa nowych osiedli na terenach graniczących z istniejącymi zakładami. Emisja hałasu przemysłowego w dużym stopniu jest uzależniona od stosowanego procesu technologicznego, wykorzystywanych w nim maszyn i urządzeń, których ilość, stan techniczny, poziom nowoczesności, a także izolacyjność akustyczna i lokalizacja źródeł są czynnikami decydującymi o stopniu uciążliwości dla otoczenia. Omawiana powyżej mapa akustyczna miasta zawiera również dane dotyczące uciążliwości hałasowej pochodzącej od zakładów przemysłowych zlokalizowanych na terenie miasta. Przeprowadzone, w ramach wykonania mapy akustycznej, pomiary pozwoliły na zidentyfikowanie zakładów, które naruszają standardy jakości środowiska w zakresie emisji hałasu, jak również zakładów, które nie stanowią problemu dla otoczenia.

Generalnie, przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, w odniesieniu do hałasu przemysłowego, dotyczą bardzo małej powierzchni terenów i małej liczby ludności. Na przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku narażonych jest 0,08% mieszkańców miasta dla wskaźnika L_{DWN} (długookresowy wskaźnik dziennie-wieczornonocny mający odniesienie do wszystkich dób w roku) i 0,15% dla wskaźnika L_N (długookresowy wskaźnik nocny).

Inspektorat prowadzi kontrole podmiotów pod kątem spełniania warunków emisji hałasu do środowiska. Obejmują one zarówno kontrole planowe jak i interwencyjne. W opisywanym okresie na terenie powiatu Inspektorat skontrolował 6 zakładów, w których wykazał nieprawidłowości:

- **Zakłady Przemysłu Sklejek BIAFORM S.A** (kontrola w marcu 2016 r.) Źródłami emisji hałasu do środowiska są zlokalizowane w zakładzie produkcyjnym maszyny do obróbki drewna oraz praca wentylatorów kotłowni. Zakład posiada decyzję Urzędu Miejskiego w Białymstoku ustalającą dopuszczalne natężenie hałasu przenikającego do środowiska w wyniku prowadzonej działalności Zakładu w wysokości: 55 dB A - w godz. 6⁰⁰ - 22⁰⁰, 45 dB A - w godz. 22⁰⁰ - 6⁰⁰. Przeprowadzone w kwietniu 2016r. kontrolne pomiary emisji hałasu emitowanego do środowiska wykazały występowanie przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu w jednym punkcie pomiarowym usytuowanym na granicy chronionych terenów mieszkalnych w porze nocnej. W punkcie pomiarowy nr 2 zlokalizowanym na terenie chronionym ul. Niedźwiedzia 65 o 0,6 dB. W porze dziennej przekroczeń nie stwierdzono. Zakład przedłożył do Inspektoratu harmonogram prac mających na celu obniżenie emisji hałasu poprzez wymianę łańcuchów i zgarniaków w redlerze trocin oraz postawienie obudowy wygłuszającej przy wentylatorze wyciągowym i systemie odpylania. Termin zakończenia prac wyciszających zaplanowano do końca 2016r. Zakład posiada obowiązek prowadzenia, co najmniej raz na dwa lata pomiarów wielkości emisji hałasu emitowanego do środowiska. Ostatnie badania wykonane w marcu 2016r. zostały wykonane tylko w porze nocnej. Z tego wynika, że podmiot nie przedłożył do WIOŚ kompletnych wyników z badań hałasu. Z tego tytułu nałożono na podmiot mandat karny.
- **ALTRAD POLAND S.A** (kontrola w kwietniu 2016 r.) Główną działalnością firmy jest produkcja betoniarek oraz dystrybucja lekkich maszyn budowlanych. Głównymi źródłami hałasu na terenie Zakładu mającym wpływ na zmianę klimatu akustycznego na przyległych terenach mieszkalnych są pracujące na poszczególnych wydziałach produkcyjnych maszyny i urządzenia. Kontrolowany obiekt nie posiada decyzji określającej dopuszczalne wielkości hałasu przenikającego do środowiska. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. /Dz. U. 2014r. poz. 112 j.t /, w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, dopuszczalne wielkości hałasu wynoszą: 50 dB A - w godz. 6⁰⁰ – 22⁰⁰, 40 dB A - w godz. 22⁰⁰ – 6⁰⁰. Przeprowadzone w czasie kontroli pomiary emisji hałasu emitowanego do środowiska z instalacji znajdujących się w zakładzie wykazały występowanie przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu na granicy chronionych terenów zabudowy jednorodzinnej zlokalizowanej przy ul.

Nowosielskiej 20 w porze dziennej o 5,7 dB. W wyniku kontroli wydano podmiotowi zarządzenie pokontrolne nakazujące ograniczyć (zmniejszyć) emisję hałasu z procesów technologicznych do wartości dopuszczalnych.

- **Chłodnia Białystok S.A. z siedzibą w Białymstoku** (kontrola w czerwcu 2017 r.) Głównym źródłem emisji hałasu jest praca urządzeń chłodniczych. Kontrolowany podmiot nie posiada decyzji Urzędu Miejskiego w Białymstoku określającej dopuszczalne wielkości hałasu przenikającego do środowiska powstających w wyniku prowadzonej działalności. Biorąc pod uwagę uwarunkowania lokalizacyjne, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. /Dz. U. 2014r. poz. 112 j.t/w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, dopuszczalne wielkości hałasu wynoszą: 55 dB A - w godz. 6⁰⁰ - 22⁰⁰, 45 dB A - w godz. 22⁰⁰ - 6⁰⁰. Przeprowadzone w porze dziennej pomiary emisji hałasu emitowanego do środowiska wykazały występowanie przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu na granicy chronionych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Równoważny poziom dźwięku w punkcie pomiarowym wyniósł 57 dB, co stanowi przekroczenie o 2 dB wartości dopuszczalnych na tym terenie. Inspektorat wystąpił z wnioskiem do Urzędu Miejskiego o wydanie decyzji o dopuszczalnych poziomach hałasu.
- **ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 6 W BIAŁYMSTOKU** (kontrola w czerwcu 2017 r.) Przedmiotem interwencji były uciążliwości w zakresie ponadnormatywnej emisji hałasu emitowanego do środowiska przez urządzenia instalacji nawiewno-wywiewnej hali sportowo-rekreacyjnej. Bezpośrednie sąsiedztwo zespołu szkół stanowią: od strony północnej – ul. Pietrasze a następnie zabudowa jednorodzinna, od strony zachodniej – ul. Danuty Siedzikówny a następnie zabudowa jednorodzinna, od strony południowej – ul. Danuty Siedzikówny a następnie zabudowa jednorodzinna, od strony wschodniej – ul. Danuty Siedzikówny a następnie zabudowa jednorodzinna. . Kontrolowany podmiot nie posiada decyzji Urzędu Miejskiego w Białymstoku określającej dopuszczalne wielkości hałasu przenikającego do środowiska powstających w wyniku prowadzonej działalności. Biorąc pod uwagę uwarunkowania lokalizacyjne, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. /Dz. U. 2014r. poz. 112 j.t/w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, dopuszczalne wielkości hałasu wynoszą: 55 dB A - w godz. 6⁰⁰ - 22⁰⁰, 45 dB A - w godz. 22⁰⁰ - 6⁰⁰. System wentylacji hali sportowej pracuje w systemie automatycznym w zależności od warunków atmosferycznych (przeważnie temperatura na hali nie może przekraczać 16-18°C). Przeprowadzone w dniu 21.06.2017r. kontrole pomiary emisji hałasu emitowanego do środowiska wykazały występowanie przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu na granicy chronionych terenów mieszkalnych w porze nocnej w punkcie pomiarowy nr 1 zlokalizowanym na terenie zabudowy jednorodzinnej ul. D. Siedzikówny 14. W porze dziennej nie stwierdzono występowania przekroczeń wartości dopuszczalnych. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Inspektorat wystąpił z wnioskiem do Urzędu Miejskiego w Białymstoku o wydanie decyzji o dopuszczalnych poziomach hałasu.
- **Bruno Tassi Sp. z o.o. Oddział Białystok, ul. Gen. Władysława Andersa 73** (kontrola interwencyjna w sierpniu 2017 r.) Przedmiotem kontroli interwencyjnej były uciążliwości w zakresie ponadnormatywnej emisji hałasu do środowiska przez urządzenia instalacji chłodniczej i wentylacji ogólnej zakładu. Bezpośrednie sąsiedztwo zakładu stanowią: od strony północnej – zabudowa wielorodzinna, od strony zachodniej – zabudowa wielorodzinna, od strony południowej – tereny usługowo – przemysłowe, od strony wschodniej – ul. Generała Władysława Andersa i tereny usługowo – przemysłowe. Kontrolowany obiekt nie posiada decyzji Urzędu Miejskiego w Białymstoku określającej dopuszczalne wielkości emisji hałasu przenikającego do środowiska powstających w wyniku prowadzonej działalności. Biorąc pod uwagę uwarunkowania lokalizacyjne, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. /Dz. U. 2014r. poz. 112 j.t/, w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, dopuszczalne wielkości hałasu wynoszą: dla terenów zabudowy wielorodzinnej: 55 dB A - w godz. 6⁰⁰ – 22⁰⁰, 45 dB A - w godz. 22⁰⁰ - 6⁰⁰. Przeprowadzone przez Inspektorat w porze dziennej pomiary emisji hałasu emitowanego do środowiska wykazały występowanie przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu na granicy chronionych terenów zabudowy wielorodzinnej. Równoważny poziom dźwięku w punkcie pomiarowym nr 1 zlokalizowanym przy ul. 1000-lecia Państwa Polskiego 54 A (pomiar wykonany w świetle okna) wyniósł 57,2 dB, co stanowi przekroczenie o 2,2 dB wartości dopuszczalnych obowiązujących na tym terenie. Czas pracy urządzeń przyjęty do obliczeń 7h/8h pory dziennej. Inspektorat wystąpił do Urzędu Miejskiego o wydanie decyzji o dopuszczalnych poziomach hałasu dla kontrolowanego podmiotu.

- **REFLEKS HOLDING Spółka z o.o., Spółka jawna, ul. Składowa 12** (kontrola w sierpniu 2017 r.). Spółka Refleks zajmuje się wynajmem nieruchomości dla zewnętrznych podmiotów. W związku z licznymi skargami mieszkańców (na nadmierny hałas) bloku zlokalizowanego przy ul. Transportowej 2B w Białymstoku na urządzenia zainstalowane w hali eksploatowanej przez firmę SMP Poland Sp. z o.o. w Białymstoku przeprowadzono kontrolę planową w zakresie emisji hałasu z nieruchomości zlokalizowanej przy ul. Magazynowej 2. Analizowany obiekt nie posiada decyzji Prezydenta Miasta Białegostoku określającej dopuszczalne wielkości hałasu przenikającego do środowiska powstających w wyniku prowadzonej działalności. Biorąc pod uwagę uwarunkowania lokalizacyjne, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007r. /Dz. U. 2014r. poz. 112 j.t/, w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, dopuszczalne wielkości hałasu na zlokalizowanych obok zakładu terenach zabudowy wielorodzinnej wynoszą: 55 dB A - w godz. 6⁰⁰ – 22⁰⁰, 45 dB A - w godz. 22⁰⁰ – 6⁰⁰. Najbliższa zabudowa wielorodzinna zlokalizowana jest w odległości ok. 70 metrów. Przeprowadzone kontrolne pomiary emisji hałasu emitowanego do środowiska wykazały występowanie przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu na granicy chronionych terenów zabudowy wielorodzinnej w porze nocnej. Punkt pomiarowy został zlokalizowany na balkonie mieszkania nr 217 (VI piętro) bloku przy ul. Transportowej 2 B. Na skutek wykrytych nieprawidłowości Inspektorat wystąpił do Urzędu Miejskiego w Białymstoku o wydanie decyzji o dopuszczalnych poziomach hałasu.

Ponadto przeprowadzono kontrole innych podmiotów z terenu powiatu, w których nie stwierdzono naruszeń przepisów ochrony środowiska. Były to: HARY SHOP Sp. z o.o., Zakład Produkcji i Przesyłu Ciepła (Ciepłownia ZACHÓD), ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. SEGMENT CIEPŁO, PGK Sp. z o.o. w Białymstoku – Zakład Stolarski, ul. E. Orzeszkowej, Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Białymstoku, Hartownia Białystok S.A., Odlewnia Białystok S.A., JT Jarosław Gryko, PAN&PANI FIT Sp. cywilna, KAMIENIARSTWO S. Lasota, Browar Dojlidy Sp. z o.o., NIBE-BIAWAR Sp. z o.o., Sklep BIEDRONKA, ul. Ryska 1, XXL KEBAB&BURGER K. Długołęcki, FABU STONE E. Rudzińska, Label 7 P. Kosiorek – „Inna Bajka”, CARGILL POLAND Sp. z o.o. Wytwórnia Pasz w Białymstoku.

PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

PRESJE – ŹRÓDŁA PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO

Pole elektromagnetyczne (PEM) jest zjawiskiem fizycznym złożonym z układu dwóch pól: elektrycznego i magnetycznego. Zmiany pola elektrycznego i magnetycznego rozchodzą się w przestrzeni w postaci fal elektromagnetycznych.

W środowisku występują dwa rodzaje źródeł PEM: naturalne (pole magnetyczne Ziemi, pole wytwarzane przez wyładowania atmosferyczne, promieniowanie kosmiczne i promieniowanie Słońca) oraz sztuczne (powstające wokół radiolinii i wytwarzane przez instalacje służące do komunikacji za pomocą fal (np. stacje radarowe, anteny nadawcze radiowo – telewizyjne, aparaty CB-radio, stacje telefonii komórkowej), napowietrzne linie przesyłowe wysokiego napięcia, stacje elektroenergetyczne oraz urządzenia elektryczne codziennego użytku takie jak: telefony, kuchenki mikrofalowe, telewizory itp.).

Niewątpliwie najbardziej niebezpiecznymi, powszechnymi źródłami PEM oddziałującymi negatywnie na środowisko i zdrowie są stacje radiowe i telewizyjne, nadajniki GSM oraz linie wysokiego napięcia.

W Polsce obowiązują przepisy chroniące przed nadmiernym narażeniem na promieniowanie elektromagnetyczne w środowisku. Wartości dopuszczalne określono w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku⁶. Wyznaczone zostały z rozróżnieniem rodzaju terenu tj: przeznaczonych pod zabudowę oraz miejsc dostępnych dla ludności oraz rozróżnieniem zakresów częstotliwości. Dla małych częstotliwości rzędu kilku – kilkuset herców pomiary można prowadzić dla wielkości składowej elektrycznej

⁶ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U Nr 192, poz. 1883).

(natężenie określane w voltach na metr – V/m) jak i składowej magnetycznej (natężenie określane w amperach na metr – A/m). Dla wyższych częstotliwości (np. radiowych) jako parametr normowany podano gęstość mocy wyrażaną w watach na metr kwadratowy – W/m². W każdym z przypadków można wyliczyć wielkość składowej elektrycznej i magnetycznej.

Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową

Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Parametr fizyczny		
		Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
Lp.	1	2	3	4
1	50 Hz	1 kV/m	60 A/m	-

Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla miejsc dostępnych dla ludności.

Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Parametr fizyczny		
Lp.	1	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
1	0 Hz	10 kV/m	2.500 A/m	-
2	od 0 Hz do 0,5 Hz	-	2.500 A/m	-
3	od 0,5 Hz do 50 Hz	10 kV/m	60 A/m	-
4	od 0,05 kHz do 1 kHz	-	3 ^f A/m	-
5	od 0,001 MHz do 3 MHz	20 V/m	3 A/m	-
6	od 3 MHz do 300 MHz	7 V/m	-	-
7	od 300 MHz do 300 GHz	7 V/m	-	0,1 W/m ²

Objaśnienia:

Podane w kolumnach 2 i 3 tabeli wartości graniczne parametrów fizycznych charakteryzujących oddziaływanie pól elektromagnetycznych odpowiadają:

- wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości do 3 MHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego,
- wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych o częstotliwości od 3 MHz do 300 MHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego,
- wartości średniej gęstości mocy dla pól elektromagnetycznych o częstotliwości od 300 MHz do 300 GHz lub wartościom skutecznym dla pól elektrycznych o częstotliwościach z tego zakresu częstotliwości, podanej z dokładnością do jednego miejsca znaczącego po przecinku,
- f - częstotliwość w jednostkach podanych w kolumnie 1,
- 50 Hz - częstotliwość sieci elektroenergetycznej

STAN – POMIARY MONITORINGOWE

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku od 2008 roku realizuje program monitoringu pól elektromagnetycznych, który został opracowany zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Środowiska⁷. Program zakłada skoncentrowanie pomiarów na obszarach dostępnych dla ludności tj. w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczających 50 tys. oraz w pozostałych miastach i na terenach wiejskich.

Zakres badań obejmuje pomiary natężenia składowej elektrycznej pola w przedziale częstotliwości, co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz.

⁷ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr221, poz. 1645).

Inspektorat corocznie przeprowadza pomiary w 45 punktach pomiarowych rozmieszczonych na terenie całego województwa. W roku 2016 na obszarze Białegostoku, pomiary przeprowadzono w punktach pomiarowych przy ul. Warszawskiej, gen. J. Bema, Gruntowej, Zachodniej, Studziennej. Wyniki badań przedstawia tabela.

Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych na terenie powiatu w roku 2016.

Lp	Miejscowość	Rok	Lokalizacja punktu	Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń PEM [V/m]	Procent wartości dopuszczalnej [%]	Wartość niepewności pomiaru [V/m]
1	Białystok	2016	ul. Warszawska 77 N 53° 07'44,7" E 23° 10'50,6"	≤ 0,2'	-	-
2			ul. Gen. J. Bema N 53° 07'18,2" E 23° 08'27,9"	≤ 0,2'	-	-
3			ul. Gruntowa 6B N 53° 08'05,5" E 23° 07'26,3"	≤ 0,2'	-	-
4			ul. Zachodnia 2B N 53° 06'49,3" E 23° 08'21,1"	0,44	6,3	± 0,022
5			ul. Studzienna 9 N 53° 08'40,0" E 23° 06'59,8"	0,52	7,4	± 0,026

≤ 0,2* wartość poniżej dolnego progu oznaczalności sondy

źródło: WIOŚ

Na podstawie przeprowadzonych pomiarów należy stwierdzić, iż w żadnym z punktów na terenie Białegostoku **nie odnotowano przekroczeń** dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych. Należy zwrócić uwagę na to, że pomimo rosnącej liczby uruchamianych nadajników, nie obserwuje się wzrostu mierzonych wartości. Przeprowadzone w roku 2016 pomiary PEM na pozostałym terenie województwa podlaskiego nie wykazały występowania przekroczeń normy (7 V/m) w żadnym z punktów pomiarowych. Najwyższą wartość - przekraczającą 1 V/m odnotowano tylko w jednym przypadku, w Drohiczyne.

OCHRONA ŚRODOWISKA PRZED AWARIAMI

Pod pojęciem poważnej awarii rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Poważne awarie mogą powstawać w przypadku awarii i katastrof w obiektach przemysłowych zlokalizowanych na terenach powiatu oraz w wyniku wypadków kolejowych i drogowych z udziałem cystern i autocystern przewożących materiały niebezpieczne. Zdarzenia te charakteryzują się specyficznymi cechami takimi jak niepewność ich wystąpienia, złożoność przyczyn, różnorodność bezpośrednich skutków oraz indywidualnym, niepowtarzalnym przebiegiem.

NIEBEZPIECZNE SUBSTANCJE CHEMICZNE W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH

WIOŚ w Białymstoku prowadzi rejestr i kontrole obiektów mogących spowodować poważne awarie w środowisku (zakłady dużego i zwiększonego ryzyka powstania poważnej awarii oraz inni wytypowani potencjalni sprawcy), a także kontroluje te obiekty.

Na terenie powiatu miasta Białystok nie występują zakłady dużego ryzyka powstania poważnej awarii przemysłowej⁸, znajduje się natomiast obecnie dwa zakłady zwiększonego ryzyka tj. CEDC International Sp. z o.o. z siedzibą w Obornikach Wielkopolskich Oddział Polmos Białystok, ul. Elewatorska 20, 15-950 Białystok i PAKAR Jacek Szpakowski ul. Zawady 8, 15-697 Białystok Baza magazynowania i dystrybucji gazu PAKAR Jacek Szpakowski oraz 7 zakładów - potencjalnych sprawców.

Główne zagrożenie „poważną awarią” na terenie CEDC International Sp. z o.o. Oddział Polmos Białystok stanowi magazynowany w znacznych ilościach alkohol etylowy (maksymalna pojemność magazynowa wynosi obecnie ok. 9000 Mg). Podmiot posiada wymagane zezwolenia na eksploatację zbiorników wydane przez Urząd Dozoru Technicznego. Alkohol etylowy do rektyfikacji jest dostarczany na teren zakładu autocysternami. Po uruchomieniu kolumny rektyfikacyjnej, obecnie do Zakładu dostarczany jest alkohol etylowy surowy. Z uwagi na zakwalifikowanie zakładu do grupy o zwiększonym ryzyku powstania poważnej awarii przemysłowej, w lutym 2008 r. opracowano Program zapobiegania awariom, który został przedłożony Komendantowi Wojewódzkiemu PSP w Białymstoku oraz WIOŚ w Białymstoku. Ostatniej aktualizacji przedmiotowego opracowania dokonano w grudniu 2015 r.

Baza magazynowania i dystrybucji gazu PAKAR Jacek Szpakowski - instalacja zajmuje się magazynowaniem i dystrybucją gazu płynnego propan-butan. Docelowa maksymalna ilość magazynowanego gazu na terenie Bazy może wynosić ok. 188 Mg. Prowadzący instalację złożył do WIOŚ w Białymstoku wymaganą prawem dokumentację ratowniczą: Zgłoszenie zakładu zwiększonego ryzyka oraz Program zapobiegania awariom.

Pozostałe 7 zakładów – potencjalnych sprawców awarii na terenie Białegostoku, które nie spełniają kryteria kwalifikacyjnych wg cytowanego rozporządzenia, stosują i magazynują znaczne ilości substancji niebezpiecznych, stanowiących w wyniku awarii zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi oraz środowiska. Są to:

Wydział Produkcji Wody Pietrasze, ul. Wysockiego 160, Wodociągi Białostockie Sp. z o.o. ul. Młynowa 52/1, Białystok,. Głównym zagrożeniem znajdującym się na terenie jednostki jest chlor stosowany w procesie uzdatniania wody. Jest dowożony transportem kołowym bezpośrednio z Tarnowa w beczkach stalowych, (każdorazowo 14 beczek po 500 kg chloru każda). Maksymalna ilość przechowywanego tu chloru (zgodnie z wewnętrznymi wytycznymi) to 19 beczek tj. 9,5 Mg.

Wydział Produkcji Wody Jurowce, ul. Tysiąclecia Państwa Polskiego 77. Wodociągi Białostockie Sp. z o.o. ul. Młynowa 52/1, Białystok. Głównym zagrożeniem znajdującym się na terenie jednostki jest chlor stosowany w procesie uzdatniania wody. Jest dowożony transportem kołowym z magazynu głównego - Zakładu Produkcji Wody Pietrasze. Maksymalna ilość przechowywanego tu chloru to 6 beczek tj. ok 3 Mg.

ZMB Dystrybucja Sp. z o.o. 15-558 Białystok, ul. Pozioma 2. Największym potencjalnym źródłem zagrożenia jest eksploatowana na terenie zakładu instalacja chłodnicza, w której stosowanym czynnikiem chłodniczym jest amoniak. Maksymalna ilość amoniaku w instalacji wynosi ok. 15 Mg.

Chłodnia Białystok S.A., ul. Pozioma 4, 15-558 Białystok, Zakład przy ul. Poziomej 4. W zakładzie eksploatowana jest instalacja chłodnicza, w której stosowanym czynnikiem chłodniczym jest amoniak. Maksymalna ilość amoniaku w instalacji - ok. 25 Mg.

Browar Dojlidy Sp. z o.o. ul. Dojlidy Fabryczne 28, 15-555 Białystok. W zakładzie eksploatowana jest instalacja chłodnicza, w której stosowanym czynnikiem chłodniczym jest amoniak. Maksymalna ilość amoniaku w instalacji - ok. 18 Mg.

Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. 15-423 Białystok, ul. Grochowa 2a, Baza Magazynowa i Rozlewnia Gazu Płynnego w Białymstoku, ul. Dolistowska 1. Zakład zajmuje się magazynowaniem i dystrybucją gazu płynnego propan-butan. Maksymalna ilość magazynowanego gazu - ok. 49 Mg.

Elektrociepłownia Białystok S.A. Spółka z o.o. 15-688 Białystok, ul. Gen. Andersa 3. Zakład zajmuje się produkcją energii cieplnej i elektrycznej. Zakład magazynuje i zużywa znaczne ilości niebezpiecznych substancji, a przede wszystkim: chlorowodór – 100 Mg (maksymalne pojemności magazynowe), wodorotlenek sodowy – 100 Mg, olej (opałowy, napędowy, turbinowy) – 400 Mg, wodór – 3,5 m³ (butle po 70 l).

---

⁸ kryteria zakwalifikowania zakładu zawarte w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej; Dz.U. z 2016 r. poz. 138.

W trakcie kontroli przeprowadzonych w wymienionych powyżej obiektach, w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom, nie stwierdzono uchybień mających wpływ na bezpieczeństwo jak i zagrożenie skażeniem środowiska. Przedmiotowe instalacje wyposażone są w systemy alarmowe, zawory bezpieczeństwa i innego rodzaju zabezpieczenia, reagujące na zaistniałe sytuacje awaryjne w trakcie ich eksploatacji, zabezpieczające przed wystąpieniem poważnej awarii.

Na terenie Białegostoku znajduje się ok. 30 stacji paliw płynnych (a uwzględniając stacje gazowe około 50). Eksploatacja ich stwarza lokalne zagrożenie dla środowiska np. możliwości awaryjnych wycieków czy pożary. Zostały one jednak wyposażone w różne zabezpieczenia (monitoring przestrzeni międzypłaszczyznowej oraz napełnienia, systemy detekcji, separatory), które nawet w przypadkach awaryjnych powinny zapobiec zanieczyszczeniu środowiska. Głównie jednak wypadki o znamionach poważnych awarii wynikają z transportu paliw płynnych i gazowych do zaopatrzenia stacji, jak również wywozu paliw płynnych i gazowych z funkcjonujących na terenie województwa baz magazynowych.

TRANSPORT

Poważne źródło zagrożenia na terenie powiatu, oceniane nawet na większe niż pochodzące od obiektów stacjonarnych, mogą stwarzać katastrofy kolejowe oraz wypadki drogowe środków transportu, przewożących materiały niebezpieczne. Szczególnie groźne są awarie w rejonach przepraw mostowych na tych trasach, grożą one bezpośrednim skażeniem wód płynących.

ZDARZENIA AWARYJNE

W rozpatrywanym okresie na terenie powiatu, nie odnotowano poważnych awarii jak również zdarzeń o znamionach poważnych awarii, zarówno na terenie zakładów będących potencjalnymi sprawcami jak i w transporcie drogowym i kolejowym towarów niebezpiecznych.

Kontynuowane są działania naprawcze, prowadzące do przywrócenia stanu początkowego środowiska, terenu na trasie kolejowej Białystok-Warszawa, gdzie w dniu 08.11.2010 r. miało miejsce zderzenie dwóch składów pociągów towarowych, przewożących między innymi paliwa płynne. WIOŚ w Białymstoku sprawuje nadzór nad prowadzonymi działaniami naprawczymi. Na podstawie dokonanych czynności kontrolnych można stwierdzić, że działania naprawcze prowadzone są prawidłowo. Jednocześnie należy dodać, że pomimo prowadzonych prac w środowisku gruntowo-wodnym, w rejonie miejsca przedmiotowej awarii, w dalszym ciągu zalegają duże ilości produktów ropopochodnych.

Opracował:
Wydział Monitoringu Środowiska

Akceptował